

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

**Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w województwie małopolskim w I półroczu 2006 r.**

Kraków, wrzesień 2006 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Cel opracowania	3
2. Podstawa opracowania	4
3. Metodologia opracowania	4
4. Analiza bezrobocia wg zawodów	6
5. Analiza ofert pracy wg zawodów	15
6. Oferty pracy i bezrobotni wg zawodów	23
7. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	27
7.1 Zawody deficytowe	28
7.2 Zawody nadwyżkowe.....	30
8. Wnioski	33
9. Podsumowanie	36
Aneks tabelaryczny	i

Wstęp

Bezrobocie od kilkunastu lat jest jednym z najbardziej dotkliwych problemów społecznych, gospodarczych i politycznych w Polsce. Dla jego rozwiązania obok wzrostu ilości miejsc pracy, konieczne jest prowadzenie prawidłowej polityki rynku pracy. Dla właściwej realizacji polityki niezbędne jest stosowanie różnorodnych instrumentów adekwatnych do zakładanych celów. Jednym z ważniejszych instrumentów dla realizacji tej polityki jest sprawny system informacyjny, którego elementem jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Są to badania łączące w syntetyczną całość informacje o popycie i podaży na rynku pracy w ujęciu poszczególnych zawodów.

Niniejsze opracowanie będzie stanowić sprawozdanie z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla województwa Małopolskiego z I półroczu 2006 r.

1. Cel opracowania

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych łączy wiedzę z zakresu popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Informacje o bezrobociu i ofertach pracy posłużą w szczególności jako źródło informacji do:

- doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczanie szczegółowej informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które wygasa zapotrzebowanie na rynku pracy,
- inicjowania zgodnie z potrzebami rynku pracy kierunków szkoleń osób bezrobotnych,
- właściwego planowania i prowadzenia działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- prowadzenia racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku gospodarowania środkami Funduszu Pracy,
- planowania poziomu i kierunków kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy,
- sporządzania wykazu zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celach przygotowania zawodowego.

2. Podstawa opracowania

Opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to wynika z zapisów Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art.8, ust.1 pkt 3).

Monitoring sporządzony jest w oparciu o „Zalecenia metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”. Opracowanie wykorzystuje klasyfikację zawodów i specjalności wprowadzoną do stosowania Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. obejmującą 30 dużych grup zawodowych (kod 2 - cyfrowy), 392 grup elementarnych (kod 4 - cyfrowy) oraz 1707 zawodów i specjalności (kod 6 - cyfrowy).

3. Metodologia opracowania

Raport sporządzono zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowanymi w 2003 r. przez Departament Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Monitoringu oparty jest o trzy źródła danych:

1. sprawozdania MPiPS-01 (załącznik 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” i załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i oferty pracy”)
2. informację o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych
3. badania sondażowe przeprowadzane w zakładach pracy (obejmujące plany dotyczące zatrudnienia i zwolnień).

Raport półroczny jest opracowaniem wykorzystującym tylko sprawozdawczość. Pozostałe wymienione źródła danych wykorzystywane są do opracowania raportu rocznego.

Ze względu na charakter wykorzystywanych w opracowaniu danych pochodzących z rejestrów powiatowych urzędów pracy o osobach bezrobotnych i ofertach pracy, opracowanie nie dotyczy całego rynku pracy, lecz tylko segmentu obsługiwanego przez urzędy pracy. Do

urzędów pracy, wg różnorodnych szacunków trafia od 20% do 30%¹ wszystkich ofert pracy występujących na rynku. Zatem dane na podstawie, których formułowane są wnioski w niniejszym raporcie nie mają charakteru pełnego².

Opracowanie wykorzystuje wskaźniki zaproponowane przez autorów metodologii. Ze względu na niewystarczający ich charakter w niniejszym raporcie wykorzystane będą dodatkowe wskaźniki, które pozwolą na dokładniejsze zapoznanie się z sytuacją na rynku pracy w ujęciu zawodów. Wśród nich znalazły się trzy miary:

- liczba ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego,
- bezwzględna różnica pomiędzy liczbą ofert i osób bezrobotnych oraz
- udział ofert pracy niewykorzystanych w danym okresie (półrocze/rok) do ogółu ofert pracy zgłoszonych w tym okresie.

Raport dotyczy całego województwa małopolskiego. Wnioski z raportu mogą być wyciągane tylko przy spełnieniu założenia o całkowitej mobilności przestrzennej osób bezrobotnych. Wynika to ze zróżnicowania województwa małopolskiego. Stopa bezrobocia w Krakowie (6%) jest czterokrotnie wyższa niż w powiecie sądeckim (23,7%)³. W stolicy województwa koncentruje się przedsiębiorczość regionu (przeszło 1/3 podmiotów gospodarczych zlokalizowana jest w Krakowie) i tam zgłaszanych jest najwięcej ofert pracy. Dla potencjalnego obsadzenia wolnych miejsc pracy np. w Krakowie, osobami pozostającymi w rejestrach bezrobocia w powiecie sądeckim niezbędne jest upraszczające założenie, że bez względu na znaczną przestrzeń jaka dzieli te dwa powiaty takie przemieszczenia są możliwe. Opisywane w raporcie osoby bezrobotne i oferty pracy wcale nie muszą występować na tym samym lokalnym rynku pracy. Dlatego źródłem informacji o popycie i podaży w zawodach w ujęciu poszczególnych powiatów są raporty o zawodach deficytowych i nadwyżkowych, które wszystkie powiatowe urzędy pracy mają obowiązek sporządzać oraz upowszechniać.

¹ Wg badań *Obserwator Gospodarczy - Diagnoza popytu i podaży na małopolskim rynku pracy* (Kraków 2006) tylko 20% osób z tych, którym udało znaleźć zatrudnienie dokonało tego za pośrednictwem usług urzędów pracy. Dużo efektywniejszą metodą znajdowania zatrudnienia okazało się pozyskiwanie informacji od znajomych.

² Do metodologii zaproponowanej przez MPiPS zostało zgłoszonych szereg uwag. Część z nich zawarta jest w opracowaniu *Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie małopolskim w 2005 r.*, Kraków 2006, WUP Kraków

³ Dane za okres czerwiec 2006 na podstawie danych WUP Kraków.

4. Analiza bezrobocia wg zawodów

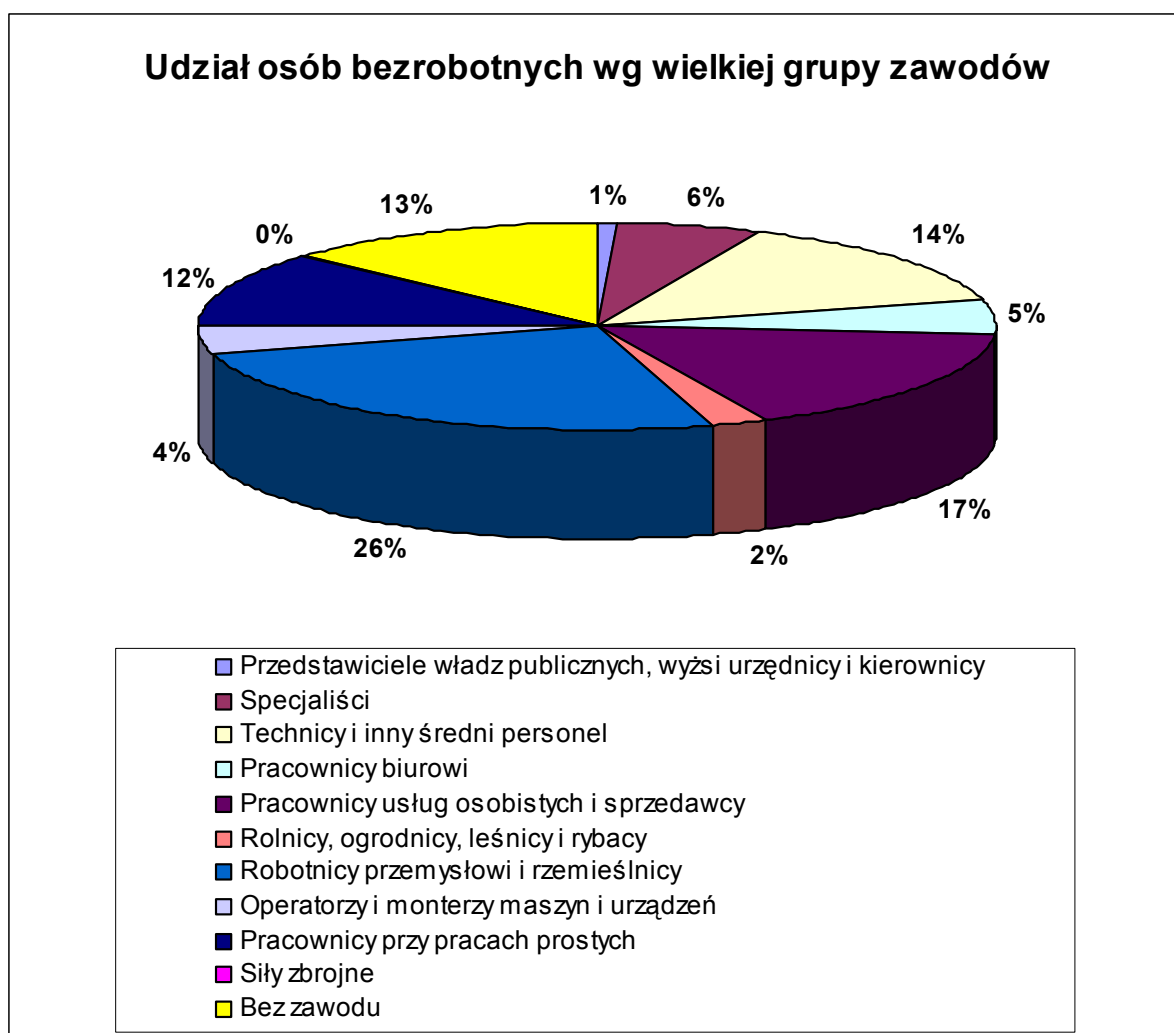
W ostatnich 2 latach poziom bezrobocia w Polsce znacznie spadł. W końcu czerwca 2006 roku stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 16%, podczas gdy w Małopolsce 12,3%. W porównaniu do roku poprzedniego w kraju bezrobocie spadło o 2%, natomiast w Małopolsce o 1,7%.

Tabela 1. Zmiana liczby bezrobotnych wg płci

	2004 XII	zmiana	w %	2005 VI	zmiana	w %	2005 XII	zmiana	w %	2006 VI
kobiety	102578	-3568	-3,5%	99010	-276	-0,3%	98734	-7659	-7,8%	91075
mężczyźni	91001	-9090	-10,0%	81911	-2578	-3,1%	79333	-12780	-16,1%	66553
ogółem	193579	-12658	-6,5%	180921	-2854	-1,6%	178067	-20439	-11,5%	157628

W Małopolsce w końcu czerwca 2006 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawało 157 628 bezrobotnych, o 23 293 osoby mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (180 921). Liczba osób bezrobotnych w omawianym okresie spadła o 12,9%. Powyższa tabela wskazuje, że największe spadki liczby bezrobotnych mają miejsce w I półroczu (20 439 wobec 2 854 w II półroczu poprzedniego roku), a bezrobocie ma charakter sezonowy. Spadek liczby osób bezrobotnych dotyczył w dużej mierze mężczyzn (spadek o 18,7%, podczas gdy wśród kobiet o 8%). Wśród osób bezrobotnych dominują kobiety (91 075), stanowiąc 55,8% ogółu. Na koniec I półrocza 2005 roku udział kobiet w populacji bezrobotnych stanowił 54,7%, podczas gdy rok później już 55,8%. Sytuacja ta wynika przede wszystkim z nieproporcjonalnego odpływu osób bezrobotnych z rejestrów. Ze względu na duże zapotrzebowanie na zawody związane z budownictwem oraz przetwórstwem przemysłowym pracę dużo łatwiej jest znaleźć mężczyznom. Dla dokładnego prześledzenia sytuacji na rynku pracy zostanie zaprezentowana analiza w ujęciu zawodów.

Poniższy wykres przedstawia udział poszczególnych grup wielkich zawodów w ogóle osób bezrobotnych. Dla potrzeb analizy została wyróżniona kategoria osób „bez zawodu”, która stanowi znaczny udział osób bezrobotnych, a która nie mieści się we wspomnianej klasyfikacji wg zawodów. Widać wyraźnie, że najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy 26% oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy 17%. Pod względem liczebności wyróżniają się również technicy i inny średni personel 14%, kategoria bez zawodu 13% i pracownicy przy pracach prostych 12%. W rejestrach prawie wcale nie pojawiają się osoby klasyfikowane w grupie siły zbrojne.

Z punktu widzenia przepływów pomiędzy kategoriami w ramach grup wielkich widać wyraźnie, że istnieje grupa zawodów, które na przestrzeni ostatnich 3 lat charakteryzowała się systematycznym spadkiem udziału osób bezrobotnych w rejestrach. Są to następujące grupy:

- pracownicy biurowi (6,6% - 2004 II; 6,4% - 2005 I; 6,2% - 2005 II; 5,5% - 2006 I),
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (29,6%; 28,1%; 27,1%; 25,3%),
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (4,7%; 4,5%; 4,4%; 4,3%).

Na uwagę zasługuje w szczególności fakt, że spadek ilościowy w tych grupach zawodów miał charakter ponadprzeciętny, gdyż zmianie uległa struktura pomiędzy grupami zawodów. Spadek liczby osób bezrobotnych dokonał się również w innych grupach zawodów, lecz najczęściej był proporcjonalny do ogólnej tendencji. Grupą, która charakteryzowała się znacznym wzrostem udziału bezrobotnych była kategoria „bez zawodu” z 10,2% do 13,2%.

Tabela 2. Liczba i udział osób bezrobotnych wg wielkiej grupy zawodowej									
Lp.	Nazwa wielkiej grupy	I pół. 2006		2005		I pół. 2005		2004	
		Bezro- botni	udział	Bezro- botni	udział	Bezro- botni	udział	Bezro- botni	udział
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1260	0,8%	674	0,4%	702	0,4%	694	0,4%
2	Specjaliści	9133	5,8%	11701	6,6%	10796	6,0%	10438	5,4%
3	Technicy i inny średni personel	22570	14,3%	25832	14,5%	26193	14,5%	27797	14,4%
4	Pracownicy biurowi	8639	5,5%	11118	6,2%	11656	6,4%	12734	6,6%
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	26150	16,6%	28704	16,1%	29287	16,2%	31422	16,2%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3740	2,4%	4263	2,4%	4340	2,4%	4743	2,5%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	39939	25,3%	48333	27,1%	50914	28,1%	57358	29,6%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	6756	4,3%	7911	4,4%	8073	4,5%	9046	4,7%
9	Pracownicy przy pracach prostych	18622	11,8%	17663	9,9%	18216	10,1%	19663	10,2%
10	Siły zbrojne	68	0,0%	26	0,0%	6	0,0%	14	0,0%
11	Bez zawodu	20751	13,2%	21842	12,3%	20738	11,5%	19670	10,2%
Ogółem		157628	100,0%	178067	100,0%	180921	100,0%	193579	100,0%

Z porównania I półrocza 2006 i 2005 roku wynika, że w 7 wielkich grupach zawodowych na 11 nastąpił spadek liczby bezrobotnych. Obok grup wcześniej wymienionych do kategorii charakteryzujących się spadkiem należą również; specjaliści (spadek o 1663 osoby), technicy i inny średni personel (3623), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (3137) oraz rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (600). W tym samym okresie wzrosła liczba osób bezrobotnych w zawodach; przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (558), pracownicy przy pracach prostych (406), siły zbrojne (62) oraz wspomniana już wcześniej kategoria „bez zawodu” (13). Należy podkreślić, że wzrost bezrobocia w tych kategoriach dokonał się w okresie, w którym ogólny spadek liczby bezrobotnych był największy od kilku lat (o 23 293 osoby).

Tabela 3. Zmiana liczby osób bezrobotnych wg wielkiej grupy zawodowej					
Lp.	Nazwa wielkiej grupy	2006I - 2005I		2006I - 2004II	
		różnica	%	różnica	%
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	+558	+79,5%	+566	+81,6%
2	Specjaliści	-1663	-15,4%	-1305	-12,5%
3	Technicy i inny średni personel	-3623	-13,8%	-5227	-18,8%
4	Pracownicy biurowi	-3017	-25,9%	-4095	-32,2%
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	-3137	-10,7%	-5272	-16,8%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	-600	-13,8%	-1003	-21,1%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	-10975	-21,6%	-17419	-30,4%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	-1317	-16,3%	-2290	-25,3%
9	Pracownicy przy pracach prostych	+406	+2,2%	-1041	-5,3%
10	Siły zbrojne	+62	+1033,3%	+54	+385,7%
11	Bez zawodu	+13	+0,1%	+1081	+5,5%
Ogółem		-23293	-12,9%	-35951	-18,6%

Klasyfikacja zawodów na poziomie 6 cyfrowym dotyczy 1707 zawodów i jest bardzo szczegółowa. W ramach grup elementarnych (4 cyfrowy kod) pojawiają się zawody pokrewne. W każdej z grup elementarnych pojawiają się zawody i specjalności, których nie można przyporządkować do konkretnych zawodów ujętych w klasyfikacji sześciocyfrowej. Zawody te najczęściej klasyfikowane są pod pozycją „****90 ...gdzie indziej niesklasyfikowani”, znajdujące się na końcu większości grup elementarnych. Opracowywane dotychczas raporty o zawodach deficytowych i nadwyżkowych⁴ wskazują, że bardzo często kategoria „pozostali” wyróżniała się wśród opisywanych osób bezrobotnych oraz ofert pracy w kategoriach zawodów. Kategoria ta najbardziej ważyła w zestawieniach zawodów deficytowych. Pracodawcy zgłaszając oferty pracy do urzędu często nie byli w stanie przyporządkować zakresu obowiązków poszukiwanego pracownika do konkretnego zawodu i wskazywali na kategorie „pozostali”. Informacja o ofertach pracy w zestawieniu z informacją o osobach bezrobotnych, w postaci wskaźnika deficytu wskazywała przede wszystkim na kategorie „pozostali”, w których pojawiały się oferty pracy, lecz nie figurowały pod tym zawodem osoby bezrobotne. Na 20 zawodów z najwyższym poziomem deficytu, aż 6 stanowiły zawody z kategorii „pozostałe”. Dla uniknięcia takiej sytuacji dalsza część analizy będzie prowadzona w układzie kodu 4 cyfrowego.

Poniższa tabela prezentuje najbardziej liczebne grupy zawodów elementarnych. 35 grup zawodów elementarnych na 392 koncentrują aż 72% osób bezrobotnych. Wśród grup zawodów dominują osoby „bez zawodu” 13,2% oraz sprzedawcy i demonstratorzy 9,8%. W pierwszej 10-ce grup zawodów aż 8 stanowią zawody zdominowane przez kobiety. Wśród zawodów tych pojawiają się obok już wspomnianych sprzedawców i demonstratorów oraz osób bez zawodu; pomoce i sprzątaczkę, kucharze, pracownicy ds. finansowych i handlowych, krawcy, pracownicy obsługi biurowej oraz robotnicy przy pracach prostych w przemyśle.

Absolwenci stanowią 3,3% ogółu bezrobotnych. Wśród grup zawodów, w których znaczący udział mają absolwenci można wyróżnić: kategorię bez zawodu (7,9%), pracowników ds. finansowych i handlowych (8,8%), dietetyków i żywieniowców (11,2%), ekonomistów (10,2%) oraz specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania (14,1%). W życiu zawodowym osób kończących kierunki kształcenia związane z tymi zawodami, częsty jest epizod związany z byciem bezrobotnym.

⁴ Zawody deficytowe i nadwyżkowe w Małopolsce w 2005 roku, Kraków, WUP Kraków, 2006 w; [www.wup-krakow.pl/](http://www.wup.krakow.pl/) informacje, badania i analizy.

Tabela 4. Liczba osób bezrobotnych w I półroczu 2006 wg zawodów w tym kobiety i absolwenci							
Lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety		Bezrobotni absolwenci	
				liczba	udział	liczba	udział
1	"*****"	Bez zawodu	20751	12750	61,4%	1637	7,9%
2	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	15483	13648	88,1%	186	1,2%
3	"9132"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	5591	5117	91,5%	11	0,2%
4	"5122"	Kucharze	4849	4096	84,5%	49	1,0%
5	"3419"	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	4431	3973	89,7%	392	8,8%
6	"7222"	Ślusarze i pokrewni	4073	192	4,7%	7	0,2%
7	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	3973	3895	98,0%	18	0,5%
8	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	3679	3300	89,7%	52	1,4%
9	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	3408	2328	68,3%	10	0,3%
10	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	3048	45	1,5%	3	0,1%
11	"7121"	Murarze i pokrewni	2955	11	0,4%	10	0,3%
12	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	2854	14	0,5%	36	1,3%
13	"7412"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2696	1670	61,9%	35	1,3%
14	"9141"	Gospodarze budynków	2682	962	35,9%	7	0,3%
15	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	2628	2393	91,1%	16	0,6%
16	"3115"	Technicy mechanicy	2426	290	12,0%	145	6,0%
17	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	1891	200	10,6%	12	0,6%
18	"7422"	Stolarze i pokrewni	1832	176	9,6%	9	0,5%
19	"3112"	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1803	705	39,1%	107	5,9%
20	"3212"	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1694	1260	74,4%	26	1,5%
21	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	1623	644	39,7%	6	0,4%
22	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1506	1493	99,1%	2	0,1%
23	"7223"	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1498	390	26,0%	3	0,2%
24	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1492	1014	68,0%	143	9,6%
25	"7141"	Malarze budowlani i pokrewni	1467	155	10,6%	4	0,3%
26	"5141"	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1413	1355	95,9%	40	2,8%
27	"7443"	Obuwnicy	1406	1066	75,8%	3	0,2%
28	"3214"	Dietetycy i żywieniowcy	1391	1229	88,4%	156	11,2%
29	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	1322	16	1,2%	3	0,2%
30	"2411"	Ekonomiści	1318	1075	81,6%	134	10,2%
31	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1265	901	71,2%	179	14,1%
32	"7242"	Elektromonterzy	1250	96	7,7%	7	0,6%
33	"3119"	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1228	930	75,7%	42	3,4%
34	"9152"	Portierzy, woźni i pokrewni	1193	539	45,2%	4	0,3%
35	"7136"	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	1088	12	1,1%	6	0,6%
Łącznie w tabeli			113207	67940	60,0%	3500	3,1%
Ogółem			157628	91075	57,8%	5241	3,3%

Tabela uwzględnia 35 grup zawodów liczących przeszło 1000 osób bezrobotnych

Zaprezentowany poniżej wskaźnik długotrwałego bezrobocia informuje o tym jak duży udział osób bezrobotnych pozostaje w rejestrach urzędów pracy powyżej 12 miesięcy. Poniższa tabela prezentuje wskaźnik długotrwałego bezrobocia dla 34 grup zawodów cechujących się tym, że liczebność poszczególnych grup przekracza 1000 osób. Wartość wskaźnika dla grup zawodów zawartych w tabeli wahają się od 0,22 do 0,65.

Tabela 5. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia			
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	"9152"	Portierzy, woźni i pokrewni	64,63%
2	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	61,44%
3	"9132"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	61,24%
4	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	61,22%
5	"7443"	Obuwnicy	60,88%
6	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	56,66%
7	"9141"	Gospodarze budynków	54,36%
8	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	51,90%
9	"7141"	Malarze budowlani i pokrewni	51,33%
10	"7223"	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali	50,67%
11	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	49,97%
12	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	49,88%
13	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	49,77%
14	"7136"	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	45,59%
15	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	45,38%
16	"5122"	Kucharze	45,02%
17	"7121"	Murarze i pokrewni	44,94%
18	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	44,33%
19	"7412"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	44,07%
20	"7242"	Elektromonterzy	43,20%
21	"7222"	Ślusarze i pokrewni	43,06%
22	"7422"	Stolarze i pokrewni	39,74%
23	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	37,92%
24	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	34,58%
25	"3212"	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	33,18%
26	"5141"	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	32,41%
27	"3119"	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	28,01%
28	"3419"	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	27,67%
29	"2411"	Ekonomiści	25,57%
30	"3112"	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	25,35%
31	"3115"	Technicy mechanicy	24,61%
32	"3214"	Dietetycy i żywieniowcy	23,22%
33	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	22,29%
34	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	21,78%

Tabela obejmuje tylko grupy zawodów, których liczebność przekracza 1000 osób

W tabeli prezentującej wskaźnik długotrwałego bezrobocia dominują grupy elementarne zawodów, które można przyporządkować do 3 grup wielkich. Są to;

- grupa 9 - pracownicy przy pracach prostych; najwyższą wartością wskaźnika,
- grupa 7 – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; umiarkowana wartość wskaźnika,
- grupa 3 – technicy i inny średni personel; najniższa wartość wskaźnika.

Z powyższego zestawienia daje się łatwo odczytać, że im wyższy poziom kwalifikacji, tym krócej osoby bezrobotne pozostają w rejestrach bezrobocia i tym łatwiej znaleźć im pracę.

Tabela 6. Zmiana liczby osób bezrobotnych									
Lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	I pół. 2006	zmiana	2005	zmiana	I pół. 2005	zmiana	2004
1	"*****"	Bez zawodu	20751	-1091	21842	+1104	20738	+1068	19670
2	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	15483	-1143	16625	-475	17101	-1018	18119
3	"9132"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	5591	+54	5537	-245	5782	-188	5970
4	"5122"	Kucharze	4849	-826	5675	+30	5645	-426	6071
5	"3419"	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	4431	-298	4729	-107	4836	+290	4546
6	"7222"	Ślusarze i pokrewni	4073	-1078	5151	-352	5503	-758	6261
7	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	3973	-582	4555	-261	4816	-300	5116
8	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	3679	-2113	5792	-296	6088	-424	6512
9	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	3408	+500	2908	-65	2973	-1240	4213
10	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	3048	-348	3396	-308	3704	-474	4178
11	"7121"	Murarze i pokrewni	2955	-1160	4115	-220	4335	-952	5287
12	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	2854	-1235	4089	-82	4171	-736	4907
13	"7412"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2696	-463	3159	-11	3170	-341	3511
14	"9141"	Gospodarze budynków	2682	+438	2244	+91	2153	-171	2324
15	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	2628	-265	2893	-94	2987	-297	3284
16	"3115"	Technicy mechanicy	2426	-754	3180	-102	3282	-186	3468
17	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	1891	-497	2388	-175	2563	-448	3011
18	"7422"	Stolarze i pokrewni	1832	-378	2210	-95	2305	-317	2622
19	"3112"	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1803	-478	2281	-180	2461	-133	2594
20	"3212"	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1694	-189	1883	-5	1888	-161	2049
21	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	1623	-116	1739	-81	1820	-184	2004
22	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1506	+128	1378	-87	1465	-57	1522
23	"7223"	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1498	-291	1789	-104	1893	-253	2146
24	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1492	+125	1367	-10	1377	+65	1312
25	"7141"	Malarze budowlani i pokrewni	1467	-413	1880	-96	1976	-243	2219
26	"5141"	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1413	-325	1738	+67	1671	-204	1875
27	"7443"	Obuwnicy	1406	-182	1588	-36	1624	-18	1642
28	"3214"	Dietetycy i żywieniowcy	1391	-124	1515	-2	1517	+75	1442
29	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	1322	-401	1723	-246	1969	-278	2247
30	"2411"	Ekonomiści	1318	-640	1958	-113	2071	+92	1979
31	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1265	-45	1310	+117	1193	-227	1420
32	"7242"	Elektromonterzy	1250	-506	1756	-215	1971	-220	2191
33	"3119"	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1228	-173	1401	-94	1495	-53	1548
34	"9152"	Portierzy, woźni i pokrewni	1193	-56	1249	-19	1268	-54	1322
35	"7136"	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	1088	-229	1317	-109	1426	-156	1582
Łącznie w tabeli			113207	-15154	128360	-2876	131237	-8928	140164
Ogółem			157628	-20439	178067	-2854	180921	-12658	193579

Tabela uwzględnia 35 grup zawodów liczących przeszło 1000 osób bezrobotnych

Z powyższej tabeli opisującej zmianę liczby osób bezrobotnych wg zawodów widać, że w 23 zawodach, na 35 uwzględnionych w tabeli liczba osób bezrobotnych od końca 2004 roku sukcesywnie spada. W ostatnim półroczu wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w zawodach; robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (500), gospodarze budynków (438), szwaczki, hafciarki i pokrewne (128), agenci ds. sprzedaży (125) oraz pomoce i sprzątaczk biurowe (54). Wśród wskazanych zawodów 3 pochodzące z 9 grupy wielkiej, opisywane były wcześniej jako te, które charakteryzują się jedną z najwyższych wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że w ostatnim półroczu nastąpiło ograniczenie liczby osób bezrobotnych w kategorii „bez zawodu”. Mimo spadku liczby bezrobotnych kategoria ta nadal pozostaje najbardziej liczebną, stanowiąc 13,2% ogółu bezrobotnych. Sytuacja jest niepokojąca, gdyż kategoria osób bez zawodu obejmuje przede wszystkim ludzi z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, nie poparte żadnymi kwalifikacjami zawodowymi, dyplomem uprawniającym do wykonywania zawodu lub doświadczeniem zawodowym. Zatem najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby pozbawione kompetencji zawodowych, co utrudnia wejście na rynek pracy.

Tabela 7 zawiera informację o największych odpływach i napływach do rejestrów bezrobocia wg zawodów na przestrzeni ostatniego roku. Najwięcej osób odeszło z rejestrów z zawodów; pracownicy obsługi biurowej (2409), sprzedawcy i demonstratorzy (1618), ślusarze i pokrewni (1430), murarze i pokrewni (1380) oraz mechanicy pojazdów samochodowych (1317). W grupie tej wyróżniają się zawody związane z 7 grupą wielką – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. W grupie tej zawarte są m.in. profesje związane z branżą przetwórstwa przemysłowego (ślusarze i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych, mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń oraz elektromonterzy) oraz z branżą budowlaną (murarze i pokrewni, cieśle i stolarze budowlani oraz malarze budowlani). Dodatkowo, z rejestrów odeszły osoby bezrobotne związane z branżą budowlaną ujęte w zawodach technicy budownictwa i ochrony środowiska oraz robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym. Z obserwacji rejestrów można wnioskować, że dokonuje się poprawa koniunktury. Ponadto, następuje znaczna migracja specjalistów związanych z budownictwem do krajów zachodnich.

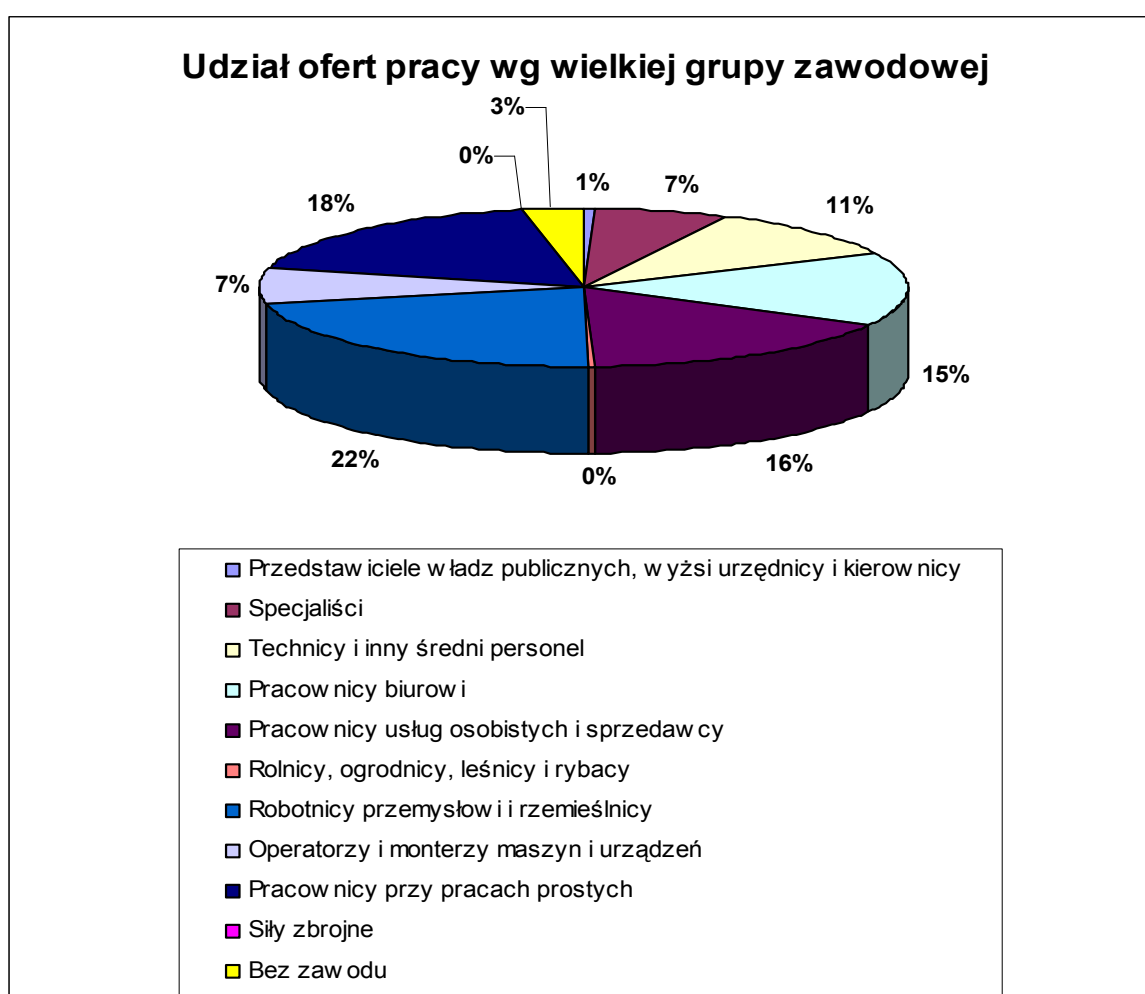
Tabela 7. Najliczniejsze odpływy i napływy do rejestrów bezrobocia

Lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	2006 I	2005 I	różnica	w %
1	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	3679	6088	-2409	-39,6%
2	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	15483	17101	-1618	-9,5%
3	"7222"	Ślusarze i pokrewni	4073	5503	-1430	-26,0%
4	"7121"	Murarze i pokrewni	2955	4335	-1380	-31,8%
5	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	2854	4171	-1317	-31,6%
6	"8321"	Kierowcy samochodów osobowych	872	1794	-922	-51,4%
7	"3115"	Technicy mechanicy	2426	3282	-856	-26,1%
8	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	3973	4816	-843	-17,5%
9	"5122"	Kucharze	4849	5645	-796	-14,1%
10	"2411"	Ekonomiści	1318	2071	-753	-36,4%
11	"7242"	Elektromonterzy	1250	1971	-721	-36,6%
12	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	1891	2563	-672	-26,2%
13	"3112"	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1803	2461	-658	-26,7%
14	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	3048	3704	-656	-17,7%
15	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	1322	1969	-647	-32,9%
16	"7141"	Malarze budowlani i pokrewni	1467	1976	-509	-25,8%
Ogółem			157628	180921	-23293	-12,9%
378	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1506	1465	+41	+2,8%
379	"3152"	Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni	239	197	+42	+21,3%
380	"9211"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	101	56	+45	+80,2%
381	"9133"	Praczkі ręczne i prasowacze	249	198	+51	+25,8%
382	"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	572	519	+53	+10,2%
383	"7135"	Szklarze i pokrewni	131	77	+54	+70,0%
384	"1319"	Kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej niesklasyfikowani	158	103	+55	+53,4%
385	"8121"	Operatorzy maszyn i urządzeń metalurgicznych	117	62	+55	+88,8%
386	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1265	1193	+72	+6,0%
387	"1229"	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowani	159	56	+103	+183,7%
388	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1492	1377	+115	+8,4%
389	"1224"	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	180	48	+132	+274,6%
390	"9331"	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	768	608	+160	+26,3%
391	"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	476	307	+169	+55,0%
392	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	3408	2973	+435	+14,6%
393	"9141"	Gospodarze budynków	2682	2153	+529	+24,6%

Wśród zawodów o największych napływach do bezrobocia wyróżniają się opisywane wcześniej kategorie zawodowe związane z 9 wielką grupą – pracownicy przy pracach prostych. Ponadto, w grupie zawodów o największych napływach do bezrobocia znaleźli się kierownicy sklasyfikowani w 3 grupach elementarnych; kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym (132), kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowani (103) oraz kierownicy małych przedsiębiorstw (55).

5. Analiza ofert pracy wg zawodów

W tej części raportu opisane zostaną oferty pracy, które pracodawcy na mocy ustawy mają obowiązek zgłaszać do powiatowych urzędów pracy (zgodnie z art. 36, ust. 4, pkt 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Mimo ustawowego obowiązku wielu z pracodawców nie zgłasza informacji o wolnych miejscach zatrudnienia, dlatego rejestry urzędów pracy nie mają charakteru wyczerpującego, nie odzwierciedlają wszystkich ofert na rynku pracy. Wiele ofert nie trafia do statystyk PUP, szczególnie te, które formułują wysokie oczekiwania w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia.

W I połowie 2006 roku do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 35 072 oferty pracy, o 7 094 więcej niż w poprzednim roku w analogicznym okresie. Wzrost liczby ofert pracy w urzędach odnotowywany jest od początku 2001 roku. Na wykresie zaprezentowano zgłoszone oferty pracy wg wielkich grup zawodowych. Najwięcej ofert zgłoszono dla

robotników przemysłowych i rzemieślników 22%, pracowników przy pracach prostych 18%, pracowników usług osobistych 16% oraz pracowników biurowych 15%.

Tabela 8. Liczba i udział ofert pracy wg grupy wielkiej									
Ip.	Nazwa wielkiej grupy	2006 I		2005 II		2005 I		2004 II	
		liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	191	0,5%	279	0,5%	136	0,5%	272	0,5%
2	Specjaliści	2338	6,7%	3980	7,0%	1811	6,5%	4017	7,8%
3	Technicy i inny średni personel	3731	10,6%	7407	13,0%	3956	14,1%	6882	13,4%
4	Pracownicy biurowi	5342	15,2%	9394	16,5%	4607	16,5%	6593	12,8%
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5725	16,3%	9792	17,2%	4658	16,6%	7918	15,4%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	127	0,4%	234	0,4%	185	0,7%	191	0,4%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7683	21,9%	11227	19,7%	4999	17,9%	11152	21,7%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2620	7,5%	3685	6,5%	1795	6,4%	3415	6,6%
9	Pracownicy przy pracach prostych	6267	17,9%	9605	16,8%	5261	18,8%	9806	19,1%
10	Siły zbrojne	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	3	0,0%
11	Bez zawodu	1047	3,0%	1440	2,5%	570	2,0%	1192	2,3%
Ogółem		35072	100,0%	57043	100,0%	27978	100,0%	51441	100,0%

Wzrost ofert pracy dokonał się w większości kategorii grupy wielkiej. Wyjątek stanowią grupa 1 – przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy; grupa 3 – technicy i inny średni personel oraz grupa 6 – rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy. Porównując do poprzedniego półrocza daje się zaobserwować, że największy wzrost liczby ofert dokonał się w grupie 7 – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (2 684), 5 - pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (1 067) oraz 9 - pracownicy przy pracach prostych (1 006).

Tabela 9. Zmiana liczby ofert pracy wg grupy wielkiej					
Ip.	Nazwa wielkiej grupy	2006 I - 2005 I		2005 II - 2004 II	
		różnica	%	różnica	%
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	+55	+0,8%	+7	+0,1%
2	Specjaliści	+527	+7,4%	-37	-0,7%
3	Technicy i inny średni personel	-225	-3,2%	+525	+9,4%
4	Pracownicy biurowi	+735	+10,4%	+2801	+50,0%
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	+1067	+15,0%	+1874	+33,5%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	-58	-0,8%	+43	+0,8%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	+2684	+37,8%	+75	+1,3%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	+825	+11,6%	+270	+4,8%
9	Pracownicy przy pracach prostych	+1006	+14,2%	-201	-3,6%
10	Siły zbrojne	+1	+0,0%	-3	-0,1%
11	Bez zawodu	+477	+6,7%	+248	+4,4%
Ogółem		+7094	100,0%	+5602	100,0%

W ujęciu grupy elementarnej zawodów najwięcej ofert zgłoszono dla sprzedawców i demonstratorów (10,8% wszystkich ofert), pracowników obsługi biurowej (9,1%) oraz gospodarzy budynków (8%). Wskazane kategorie zawodowe są najczęściej pojawiającą się

grupą w raportach o zawodach deficytowych i nadwyżkowych i wiążą się w dużej mierze ze specyfiką pośrednictwa pracy w ramach urzędu pracy. Liczba ofert pracy dla sprzedawców jest pochodną dużego popytu na pracowników handlu oraz fluktuacji zatrudnienia w zawodach z nim związanych. Ponadto, duże sklepy zatrudniające jednorazowo kilkanaście osób najczęściej korzystają z pośrednictwa urzędu pracy.

Oferty pracy w zawodach związanych z obsługą biurową wynikają przede wszystkim z tworzenia stanowisk w ramach staży i przygotowania zawodowego. Praca dla poszukiwanych osób najczęściej ma charakter pomocniczy, bardzo często sezonowy. Pracodawcy najczęściej nie wymagają kierunkowego wykształcenia. W tym kontekście trudno formułować rekomendację dla systemu kształcenia, w ramach którego istnieje kierunek kształcenia zawodowego „pracownik biurowy”.

Jak wynika z raportów powiatowych urzędów pracy duża liczba ofert pracy dla gospodarzy budynków wynika przede wszystkim z zapotrzebowania na robotników gospodarczych. Oferty dla pracowników w tej kategorii nie wiążą się z nowo powstałymi miejscami pracy, lecz tzw. „zatrudnieniem socjalnym”, czyli pracami na rzecz samorządu w ramach robót publicznych i prac użytecznych społecznie dla osób będących w najgorszej sytuacji na rynku pracy. Jak widać kategorie zawodowe związane z najbardziej liczebnymi ofertami wskazują w pierwszej kolejności na chęć korzystania pracodawców z instrumentów, które oferują urzędy pracy (staże, przygotowania zawodowe, roboty publiczne) różnych niż pośrednictwo pracy.

W grupie kategorii zawodowych związanych z najbardziej liczebnymi ofertami pracy znalazły się kategorie wcześniej opisywane, charakteryzujące się największymi odpływami z rejestrów bezrobocia. Należą do nich grupy zawodów związanych z branżą budowlaną oraz przetwórstwem przemysłowym. Ponadto, napłynęło dużo ofert pracy dla: magazynierów (836), kierowców samochodów ciężarowych (708), kucharzy (425), kelnerów (400), pracowników usług ochrony (384), szwaczek i hafciarek (384), fryzjerów i kosmetyczek (326), specjalistów ds. ekonomicznych (323) oraz piekarzy i cukierników (319). Z zaprezentowanych grup zawodów wyraźnie wyróżniają się kategorie związane z usługami. Jest to trzecia branża pod względem liczebności, z której pracodawcy w największej mierze zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników. Pełną listę zawodów z najliczniejszymi zgłoszeniami zawiera poniższa tabela.

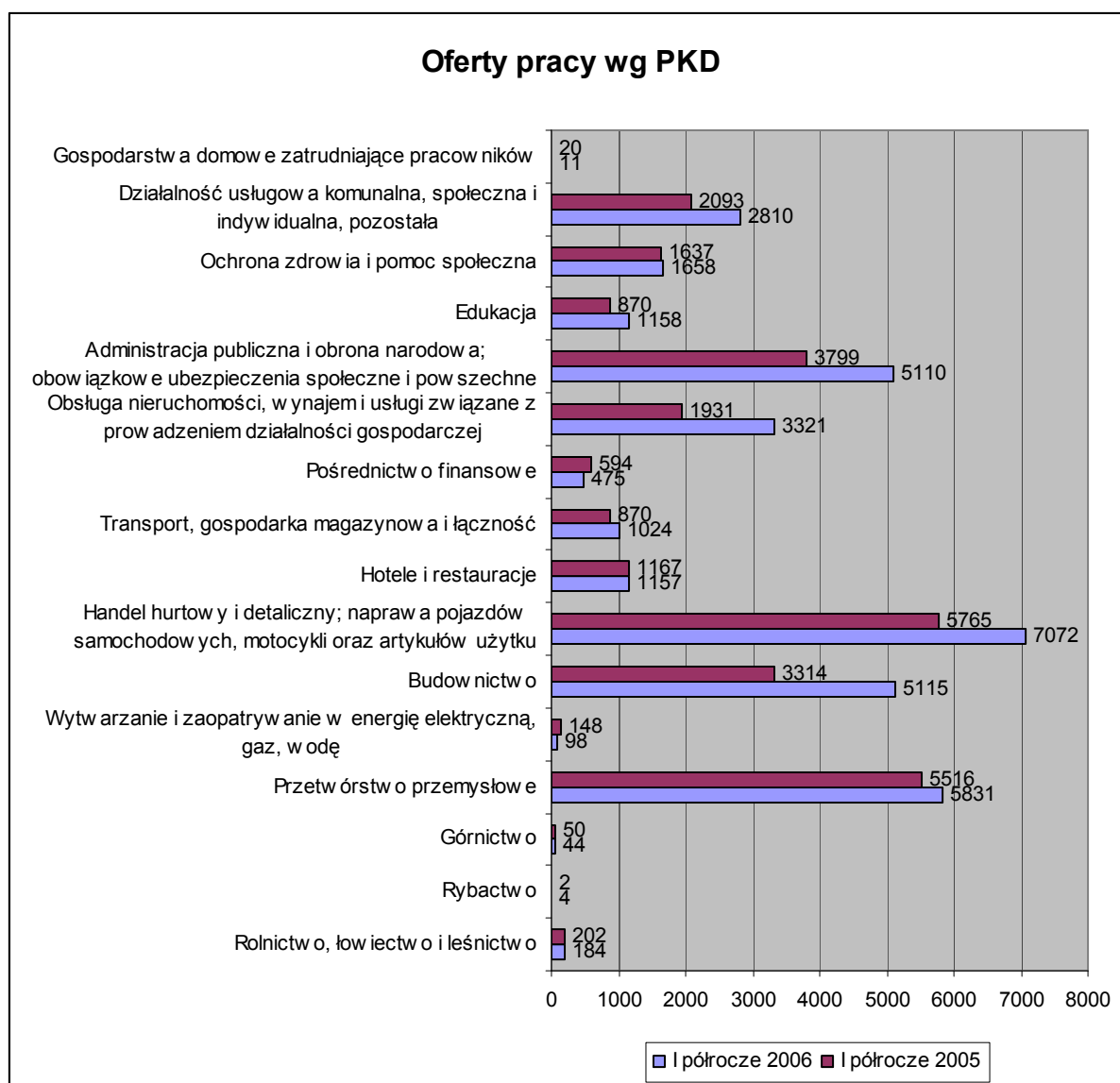
Tabela 10. Liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2006 roku				
Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy	
			Liczba	Udział
1	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	3793	10,82%
2	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	3201	9,13%
3	"9141"	Gospodarze budynków	2792	7,96%
4	"0000"	Bez zawodu	1047	2,99%
5	"9132"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	997	2,84%
6	"3431"	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	910	2,59%
7	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	836	2,38%
8	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	794	2,26%
9	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	779	2,22%
10	"7121"	Murarze i pokrewni	747	2,13%
11	"8323"	Kierowcy samochodów ciężarowych	708	2,02%
12	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	703	2,00%
13	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	608	1,73%
14	"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	590	1,68%
15	"7122"	Betoniarze	516	1,47%
16	"7222"	Ślusarze i pokrewni	484	1,38%
17	"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	457	1,30%
18	"5122"	Kucharze	425	1,21%
19	"7212"	Spawacze i pokrewni	412	1,17%
20	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	400	1,14%
21	"5159"	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	384	1,09%
22	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	384	1,09%
23	"7422"	Stolarze i pokrewni	382	1,09%
24	"5141"	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	326	0,93%
25	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	323	0,92%
26	"7412"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	319	0,91%
27	"7136"	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	302	0,86%
28	"3461"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	293	0,84%
29	"7242"	Elektromonterzy	268	0,76%
30	"3432"	Księgowi	266	0,76%
31	"8321"	Kierowcy samochodów osobowych	255	0,73%
32	"7124"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	241	0,69%
33	"2321"	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	235	0,67%
34	"4111"	Sekretarki	234	0,67%
35	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	226	0,64%
36	"8291"	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	208	0,59%
37	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	202	0,58%
Ogółem w tabeli			26047	74,27%
Ogółem			35072	100,00%
Tabela uwzględnia 37 grup zawodów, w których zgłoszono przeszło 200 ofert pracy				

Poniższa tabela zawiera informację o zmianie liczby ofert pracy, które napłynęły do rejestrów urzędów pracy. W tabeli wyróżniono tylko te grupy, które charakteryzują się największym wzrostem i spadkiem liczby ofert pracy pozyskanych przez PUP. W grupie zawodów o największym wzroście liczby ofert pracy na 4 pozycji znalazła się kategoria „bez zawodu”, która w porównaniu do roku poprzedniego podwoiła się. Kategorie o największych względnych przyrostach związane były z branżami budowlaną i przetwórczą.

Tabela 11. Zmiana liczby ofert pracy w I półroczu 2006 i 2005 roku						
Lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	Liczba ofert pracy		Zmiana ofert pracy	
			2006 I	2005 I	w liczbach	w %
1	"9141"	Gospodarze budynków	2792	1769	+1023	57,8%
2	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	3793	2813	+980	34,8%
3	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	779	227	+552	243,2%
4	"0000"	Bez zawodu	1047	570	+477	83,7%
5	"7121"	Murarze i pokrewni	747	444	+303	68,2%
6	"7122"	Betoniarze	516	218	+298	136,7%
7	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	3201	2962	+239	8,1%
8	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	836	614	+222	36,2%
9	"8323"	Kierowcy samochodów ciężarowych	708	488	+220	45,1%
10	"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	590	382	+208	54,4%
11	"9132"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	997	814	+183	22,5%
12	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	703	527	+176	33,4%
13	"7136"	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	302	132	+170	128,8%
14	"8291"	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	208	51	+157	307,8%
15	"7242"	Elektromonterzy	268	112	+156	139,3%
16	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	199	48	+151	314,7%
Ogółem			35072	27978	7094	25,4%
380	"7142"	Lakiernicy	80	110	-30	-27,3%
381	"3152"	Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni	28	59	-31	-52,5%
382	"7125"	Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	6	39	-33	-84,6%
383	"4142"	Kodowacze i korektorzy	57	91	-34	-37,4%
384	"5113"	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	36	71	-35	-49,3%
385	"2411"	Ekonomiści	85	122	-37	-30,3%
386	"8322"	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	99	144	-45	-31,2%
387	"3115"	Technicy mechanicy	96	141	-45	-31,9%
388	"3419"	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	146	198	-52	-26,3%
389	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	608	668	-60	-9,0%
390	"6311"	Robotnicy leśni i pokrewni	15	101	-86	-85,1%
391	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	794	970	-176	-18,1%
392	"5122"	Kucharze	425	611	-186	-30,4%
393	"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	457	711	-254	-35,7%
394	"3431"	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	910	1310	-400	-30,5%

Tabela uwzględnia tylko 15 grup zawodowych charakteryzujących się największym wzrostem i spadkiem liczby ofert

Zawody w których odnotowano największy wzrost liczby ofert pracy wskazują na branżę, w których w ostatnich latach dokonuje się znaczna poprawa koniunktury. W przypadku zawodów, w których odnotowano największy spadek ofert pracy trudno uchwycić tego rodzaju prawidłowość. Grupy zawodów generalnie nie koncentrują się w większe branże i spadek liczby ofert pracy raczej spowodowany jest dużą liczbą ofert pracy jednorazowo zgłoszoną w danym roku, niż zarysowującą się na rynku pracy tendencją.

Powyższy wykres prezentuje branże, które zgłosiły najwięcej ofert pracy. Należą do nich; handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów (7 072), przetwórstwo przemysłowe (5 831), budownictwo (5 115) oraz administracja publiczna (5 110). We wszystkich wymienionych branżach w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku odnotowano wzrost liczby ofert pracy. Największy dokonał się w budownictwie (o 1 801), administracji publicznej (1 311) oraz handlu hurtowym i detalicznym (1 307).

Wraz ze wzrostem liczby ofert pracy na skutek poprawy koniunktury oraz migracji zarobkowej dużej liczby pracowników znaczna liczba pracodawców coraz częściej ma problemy ze znalezieniem odpowiednich pracowników. Dzieje się to w sytuacji dużego bezrobocia rejestrowanego. Dlatego do dalszych analiz zostanie włączony dodatkowy wskaźnik udział ofert pracy pozostający w rejestrze ofert pracy na koniec danego okresu

sprawozdawczego (niewykorzystanych) w ogóle ofert pracy zgłoszonych w tym okresie. Opisany wskaźnik będzie informował o stanowiskach pracy, które nie zostały obsadzone oraz trudnościach pracodawców ze znalezieniem odpowiednich pracowników. Wskaźnik ten zostanie włączony jako pomocniczy do wyróżnienia zawodów deficytowych.

Tabela 12. Liczba ofert pracy i wskaźnik niewykorzystanych ofert wg PKD					
Lp.	Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu	Oferty pracy stan w końcu I-półrocza		
			Liczba	Udział	
				2006 I	2005 I
1	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	184	10	5,4%	4,0%
2	Rybackstwo	4	0	0,0%	0,0%
3	Górnictwo	44	1	2,3%	6,0%
4	Przetwórstwo przemysłowe	5831	1071	18,4%	12,3%
5	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	98	7	7,1%	9,5%
6	Budownictwo	5115	1535	30,0%	14,1%
7	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	7072	1078	15,2%	11,1%
8	Hotele i restauracje	1157	280	24,2%	15,0%
9	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	1024	319	31,2%	16,0%
10	Pośrednictwo finansowe	475	39	8,2%	11,4%
11	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	3321	1036	31,2%	24,3%
12	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	5110	365	7,1%	5,8%
13	Edukacja	1158	239	20,6%	9,4%
14	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1658	191	11,5%	10,0%
15	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2810	383	13,6%	10,0%
16	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	11	1	9,1%	20,0%
Ogółem		35072	6555	18,7%	11,9%

Z danych zawartych w tabeli widać, że w przypadku wielu branż liczba ofert pracy, które nie są wykorzystane na koniec danego okresu sprawozdawczego jest znaczna. W niektórych branżach sięga nawet 30% (budownictwo, transport i gospodarka magazynowa oraz obsługa nieruchomości). W porównaniu z rokiem poprzednim we wszystkich branżach (za wyjątkiem górnictwa, wytwórstwa i zaopatrzenia w energię oraz pośrednictwa finansowego) odsetek ofert pracy na koniec pierwszego półrocza wzrósł. Wynika to nie tylko z ogólnego wzrostu liczby ofert (szczególnie w okresie w którym utrzymuje się znaczny sezonowy spadek bezrobocia i wzrost liczby ofert pracy), ale również z faktu, że coraz trudniej znaleźć pracowników w szczególnie poszukiwanych zawodach. Obok trzech w/wym. branż, dla których wskaźnik przekracza 30% wysoką wartość wskaźnika odnotowują również następujące branże; hotele i restauracje 24%, przetwórstwo przemysłowe 18% oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów 15%.

Tabela 13. Udział niewykorzystanych ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy					
Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	oferty pracy zgłoszone		udział ofert pozostałych na koniec półrocza w ogóle ofert zgłoszonych w I półroczu
			na koniec półrocza	w I półroczu	
1	"8143"	Operatorzy urządzeń do produkcji papieru	58	67	86,6%
2	"8334"	Operatorzy wózków podnośnikowych	99	147	67,4%
3	"8291"	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	118	208	56,7%
4	"7243"	Elektrycy budowlani i pokrewni	81	151	53,6%
5	"8333"	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	52	102	51,0%
6	"7133"	Tynkarze i pokrewni	50	99	50,5%
7	"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	69	142	48,6%
8	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	166	384	43,2%
9	"7212"	Spawacze i pokrewni	176	412	42,7%
10	"5159"	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	158	384	41,1%
11	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	132	323	40,9%
12	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	77	199	38,7%
13	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	300	779	38,5%
14	"7124"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	89	241	36,9%
15	"7242"	Elektromonterzy	94	268	35,1%
16	"2321"	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	79	235	33,6%
17	"7121"	Murarze i pokrewni	245	747	32,8%
18	"7141"	Malarze budowlani i pokrewni	56	171	32,7%
19	"7122"	Betoniarze	166	516	32,2%
20	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	125	400	31,2%
21	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	169	608	27,8%
22	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	57	226	25,2%
23	"8323"	Kierowcy samochodów ciężarowych	160	708	22,6%
24	"7136"	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	66	302	21,9%
25	"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	127	590	21,5%
26	"8321"	Kierowcy samochodów osobowych	53	255	20,8%
27	"5141"	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	66	326	20,2%
28	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	141	836	16,9%
29	"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	76	457	16,6%
30	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	131	794	16,5%
31	"9132"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	164	997	16,4%
32	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	100	703	14,2%
33	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	485	3793	12,8%
34	"7222"	Ślusarze i pokrewni	60	484	12,4%
35	"9141"	Gospodarze budynków	251	2792	9,0%
36	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	208	3201	6,5%
Ogółem			6555	35072	18,7%
Tabela obejmuje tylko grupy zawodów, w których na koniec półrocza pozostało więcej niż 50 zgłoszonych/niewykorzystanych ofert pracy					

Tabela nr 13 prezentuje udział ofert pracy wg stanu na koniec pierwszego półrocza (pozostające w rejestrach na koniec półrocza) do wszystkich ofert pracy zgłoszonych w danym półroczu. W zestawieniu widać wyraźnie, że dominują zawody związane z grupą 8 – operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz 7 – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. Zestawienie to obrazuje zarówno problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników w

danych zawodach, jak również znaczną sezonowość występującą na rynku pracy. Ze względu na czynnik sezonowy dla wyróżniania zawodów deficytowych (jako dodatkowe kryterium, które spełnić musi dany zawód by określić go mianem deficytowego) będzie wykorzystywana wartość wskaźnika na koniec roku, który wyraźnie odbiega od wartości na koniec półrocza (18,7% wobec 3,7% na koniec roku 2005).

Tabela 14. Zmiana liczby zgłoszonych i pozostających w rejestrach ofert pracy								
	2006 I półr.	2005 rok	2005 I półr.	2004 rok	2006 I-2005 I		2005 - 2004	
					różnica	w %	różnica	w %
Liczba ofert pracy na koniec półrocza/roku	6555	2135	3336	1015	3219	49,1%	1120	52,5%
Ogólna liczba zgłoszonych ofert pracy	35072	57043	27978	51441	7094	20,2%	5602	9,8%
Udział	18,7%	3,7%	11,9%	2,0%	6,8%		1,8%	

Mimo sezonowości widać, że wartość wskaźnika systematycznie rośnie (z 11,9% do 18,7% dla półrocza roku 2005 i 2006 oraz z 2% do 3,7% dla roku 2004 i 2005). Przy zachowaniu obecnie utrzymujących się tendencji można zakładać, że na koniec 2006 roku udział ofert niewykorzystanych może osiągnąć 7%.

Oferty pracy i bezrobotni wg zawodów

Po oddzielnej analizie osób bezrobotnych i ofert pracy w ujęciu zawodów zostanie zaprezentowana informacja łączna. Z przedstawionych indywidualnych analiz, z których wynika, że liczba osób bezrobotnych spada, natomiast liczba ofert pracy wzrasta można się spodziewać, że sytuacja pozostających w rejestrach osób bezrobotnych będzie rysować się dużo bardziej optymistycznie niż w poprzednim roku. W ujęciu uśrednionym liczba ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego będzie coraz większa. W przypadku tego wskaźnika zaprezentowana zostanie zmiana wartości oraz podstawowe tendencje, które wyłaniają się na podstawie dostępnych danych.

Wielką grupą zawodową cechującą się największą liczbą ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego jest grupa 4 - pracownicy biurowi (0,62). Na 100 bezrobotnych w tej grupie przypada 62 oferty pracy. Jest to grupa, która na przestrzeni ostatniego roku charakteryzowała się największym wzrostem wartości wskaźnika (0,22).

Tabela 15. Liczba ofert pracy przypadająca na jednego bezrobotnego wg grupy wielkiej								
Ip.	Nazwa wielkiej grupy	2006 I			2005 I			zmiana liczby ofert pracy na 1 bezrobotnego
		oferty pracy	bezrobotni	liczba ofert pracy na 1 bezrobotnego	oferty pracy	bezrobotni	liczba ofert pracy na 1 bezrobotnego	
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	191	1260	0,15	136	702	0,19	-0,04
2	Specjaliści	2338	9133	0,26	1811	10796	0,17	+0,09
3	Technicy i inny średni personel	3731	22570	0,17	3956	26193	0,15	+0,01
4	Pracownicy biurowi	5342	8639	0,62	4607	11656	0,40	+0,22
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5725	26150	0,22	4658	29287	0,16	+0,06
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	127	3740	0,03	185	4340	0,04	-0,01
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7683	39939	0,19	4999	50914	0,10	+0,09
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2620	6756	0,39	1795	8073	0,22	+0,17
9	Pracownicy przy pracach prostych	6267	18622	0,34	5261	18216	0,29	+0,05
10	Siły zbrojne	1	68	0,01	0	6	0,00	+0,01
11	Bez zawodu	1047	20751	0,05	570	20738	0,03	+0,02
Ogółem		35072	157628	0,22	27978	180921	0,15	+0,07

Grupami, dla których wartość liczby ofert pracy przypadających na bezrobotnego przekracza wartość średnią (0,22) oprócz pracowników biurowych są: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (0,39), pracownicy przy pracach prostych (0,34) oraz specjaliści (0,26). Wysoka wartość wskaźnika dla grup pracownicy biurowi oraz pracownicy przy pracach prostych bierze się przede wszystkim z wykorzystywanie dostępnych w PUP instrumentów w ramach staży i przygotowania zawodowego oraz w ramach robót publicznych i prac użytecznych społecznie, które powodują że pracodawcy chętnie zgłaszają oferty pracy do urzędów. Zgłoszone zapotrzebowanie w tych kategoriach bardzo często nie jest związane z tworzeniem nowych miejsc pracy.

Poniższa tabela prezentuje liczbę ofert, która przypada na jedną osobę bezrobotną. Średnio w pierwszym półroczu 2006 roku na 100 bezrobotnych przypadało 22 ofert pracy. Jest to wartość o 5 wyższa w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, która wynosiła 17. Wśród zaprezentowanych w tabeli 31 grup zawodów 2 charakteryzowały się większą ilością ofert pracy niż osób bezrobotnych. Wśród tych grup znalazły się: kasjerzy i sprzedawcy biletów (1,24 oferty na jednego bezrobotnego) oraz gospodarze budynków (1,04). W przypadku drugiej grupy wysoka wartość wskaźnika spowodowana jest występowaniem w tej kategorii zawodu robotnik gospodarczy, który w największej mierze związana jest z tzw.

Lp	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy		Bezrobotni		Ilość ofert pracy na bezrobotnego		
			2006 I	2005 I	2006 I	2005 I	2006 I	2005 I	Różnica
1	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	3793	2813	15483	17101	0,24	0,16	+0,08
2	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	3201	2962	3679	6088	0,87	0,49	+0,38
3	"9141"	Gospodarze budynków	2792	1769	2682	2153	1,04	0,82	+0,22
4	"0000"	Bez zawodu	1047	570	20751	20738	0,05	0,03	+0,02
5	"9132"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	997	814	5591	5782	0,18	0,14	+0,04
6	"3431"	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	910	1310	982	954	0,93	1,37	-0,45
7	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	836	614	1623	1820	0,52	0,34	+0,18
8	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	794	970	3408	2973	0,23	0,33	-0,09
9	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	779	227	1322	1969	0,59	0,12	+0,47
10	"7121"	Murarze i pokrewni	747	444	2955	4335	0,25	0,10	+0,15
11	"8323"	Kierowcy samochodów ciężarowych	708	488	883	1205	0,80	0,40	+0,40
12	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	703	527	3048	3704	0,23	0,14	+0,09
13	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	608	668	1492	1377	0,41	0,49	-0,08
14	"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	590	382	476	307	1,24	1,24	0,00
15	"7122"	Betoniarze	516	218	536	670	0,96	0,33	+0,64
16	"7222"	Ślusarze i pokrewni	484	395	4073	5503	0,12	0,07	+0,05
17	"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	457	711	572	519	0,80	1,37	-0,57
18	"5122"	Kucharze	425	611	4849	5645	0,09	0,11	-0,02
19	"7212"	Spawacze i pokrewni	412	318	466	612	0,88	0,52	+0,36
20	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	400	375	2628	2987	0,15	0,13	+0,03
21	"5159"	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	384	346	633	613	0,61	0,56	+0,04
22	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	384	247	1506	1465	0,25	0,17	+0,09
23	"7422"	Stolarze i pokrewni	382	369	1832	2305	0,21	0,16	+0,05
24	"5141"	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	326	293	1413	1671	0,23	0,18	+0,06
25	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	323	216	1265	1193	0,26	0,18	+0,07
26	"7412"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	319	309	2696	3170	0,12	0,10	+0,02
27	"7136"	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	302	132	1088	1426	0,28	0,09	+0,19
28	"3461"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	293	182	415	438	0,71	0,42	+0,29
29	"7242"	Elektromonterzy	268	112	1250	1971	0,21	0,06	+0,16
30	"3432"	Księgowi	266	232	642	653	0,41	0,36	+0,06
31	"8321"	Kierowcy samochodów osobowych	255	219	872	1794	0,29	0,12	+0,17
Ogółem			35072	27978	157628	180921	0,22	0,15	+0,07

Tabela obejmuje tylko zawody, w których liczba ofert pracy przekracza 250

Tabela 17. Grupy zawodów z największym i najmniejszym udziałem liczby ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego								
Lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy	Bezrobotni	Liczba ofert pracy na bezrobotnego			
			2006 I	2006 I	2006 I	2005 II	2005 I	2004 II
1	"3442"	Urzędnicy do spraw podatków	47	6	7,80	14,82	4,74	1,98
2	"4142"	Kodowacze i korektorzy	57	10	5,70	68,05	22,72	60,54
3	"5142"	Osoby do towarzystwa	31	9	3,43	8,06	0,00	6,47
4	"8291"	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	208	78	2,67	3,73	0,76	1,11
5	"3476"	Animatorzy kultury	39	15	2,59	3,73	2,46	1,76
6	"2132"	Programiści	48	20	2,40	4,82	0,70	1,09
7	"2431"	Archiwiści i muzealnicy	97	42	2,31	1,95	1,06	0,91
8	"3482"	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	106	47	2,26	3,58	1,46	2,27
9	"4113"	Operatorzy wprowadzania danych	28	13	2,15	1,62	0,77	5,36
10	"8111"	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	146	80	1,83	1,64	1,08	1,58
11	"5151"	Strażacy	25	14	1,79	0,09	0,11	0,61
12	"5113"	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	36	23	1,57	1,95	2,28	0,57
13	"7124"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	241	181	1,33	1,37	0,56	1,13
14	"8334"	Operatorzy wózków podnośnikowych	147	112	1,31	1,22	0,58	0,52
15	"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	590	476	1,24	3,37	1,24	1,69
Ogółem			35072	136877	0,22	0,32	0,15	0,27
280	"0121"	Żołnierze zasadniczej służby wojskowej	0	22	0,00	0,00	0,00	0,00
281	"1317"	Kierownicy małych przedsiębiorstw obsługi biznesu	0	22	0,00	0,00	0,00	0,00
282	"8311"	Maszyści kolejni i metra	0	24	0,00	0,18	0,10	0,10
283	"8269"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0	25	0,00	0,05	0,07	0,00
284	"8261"	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	0	27	0,00	0,00	0,00	0,00
285	"0141"	Żołnierze okresowej służby wojskowej	0	32	0,00	0,00	0,00	0,00
286	"3221"	Higieniści	0	32	0,00	0,03	0,00	0,09
287	"2121"	Matematycy i pokrewni	0	33	0,00	0,03	0,00	0,00
288	"3117"	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0	52	0,00	0,00	0,00	0,00
289	"4114"	Maszynistki i stenografowie	0	52	0,00	0,02	0,02	0,12
290	"8113"	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0	54	0,00	0,02	0,00	0,02
291	"5112"	Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy	0	86	0,00	0,01	0,01	0,06
292	"7431"	Przygotowywacze włókna i przędzarze	0	170	0,00	0,02	0,02	0,00
293	"7111"	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	0	553	0,00	0,00	0,00	0,06
294	"6411"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0	691	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabela obejmuje tylko grupy zawodów, w których liczba ofert pracy oraz liczba osób bezrobotnych przekracza 20

Powyższa tabela prezentuje zawody charakteryzujące się najwyższą i najniższą liczbą ofert przypadających na jednego bezrobotnego. Wśród zawodów o najwyższej wartości wskaźnika znaleźli się: urzędnicy do spraw podatków, kodowacze i korektorzy, animatorzy kultury, programiści, archiwiści i muzealnicy, pracownicy bibliotek i informacji naukowej, oraz operatorzy wprowadzania danych. Są to szczególnie poszukiwane profesje związane z pozyskiwaniem, przetwarzaniem oraz archiwizowaniem danych. W drugiej części tabeli

znajduje się grupa zawodów, w których występuje duża liczba osób bezrobotnych lecz nie występowała żadna oferta pracy. Pełną listę zawodów, dla których nie występowały żadne oferty pracy lub tylko pojedyncze zawiera aneks tabelaryczny będący częścią raportu.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W zaproponowanej metodologii sporządzania rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zawód deficytowy jest definiowany jako ten, na którego występuje wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy, niż liczba osób poszukujących pracy. Dla wskazania tych zawodów wyliczany jest wskaźnik deficytu/nadwyżki (na podstawie ilości ofert i osób bezrobotnych w zawodach), a następnie przy przekroczeniu wartości 1,1 dany zawód uznawany jest za deficytowy. Dotychczas sporządzane opracowanie wskazują, że zaproponowana definicja jest niedoskonała i uniemożliwia w sposób jednoznaczny wskazanie zawodów uznawanych za deficytowe.

Abstrahując całkowicie od uproszczonej ministerialnej teoretycznej definicji zawodu deficytowego należy skoncentrować się na cechach na poziomie definicji operacyjnej, które powinny być spełnione by dany zawód można było określać tym mianem.

Uwzględnienie dłuższego okresu czasu – dotychczasowe analizy wskazują, że dany zawód w jednym półroczu uznawany jest za deficytowy, podczas gdy w innym klasyfikowany jest do grupy zrównoważonych zawodów, a nawet nadwyżkowych. Wynika to przede wszystkim z tego, że zawód nie jest ujmowany w dłuższej perspektywie czasowej i nawet jednorazowe wychylenia wartości liczby ofert pracy, bądź bezrobotnych decydują o klasyfikacji zawodu.

Częściowe uwolnienie od wartości względnych – często zdarza się, że zawód, w którym występuje jedna osoba bezrobotna np. meteorolog pozostaje przez dłuższy okres czasu w rejestrach bezrobocia. W tym samym czasie brak jest dla tej osoby oferty pracy w zawodzie meteorolog. Przy mechanicznym wyliczeniu wartości wskaźnika deficytu/nadwyżki okazuje się, że zawód ten jest uznawany za nadwyżkowy.

Ujmowanie miar w naturalnych jednostkach – wskaźnik deficytu i nadwyżki obliczony jest w oparciu o średnią miesięczną liczbę zgłoszonych ofert pracy oraz liczbę osób

bezrobotnych, podczas gdy brak jest wskaźnika ukazującego liczbę ofert przypadających na osobę bezrobotną (który jest dużo bardziej czytelny i bardzo łatwy do interpretacji).

Uwzględnianie trudności pracodawców ze znalezieniem pracownika – dotychczasowe analizy pokazują, że często na koniec danego okresu sprawozdawczego w rejestrach pozostaje szereg niewykorzystanych ofert pracy, na które pracodawcy nie mogą znaleźć pracownika. Zmienna ta powinna być uwzględniana w klasyfikowaniu do zawodów deficytowych, gdyż jednoznacznie wskazuje na zapotrzebowanie pracodawców na daną profesję oraz na trudności ze znalezieniem odpowiedniego pracownika.

Zawody deficytowe

Poniższa tabela zawiera zestawienie 58 grup zawodów, wyróżnionych na podstawie zaproponowanej ministerialnej definicji, która uwzględnia jako kryterium tylko wskaźnik deficytu $> 1,1$. Dokładne przyglądnięcie się tabeli pozwala na dostrzeżenie wszystkich wyżej wymienionych zastrzeżeń adresowanych do metodologii ministerialnej. Wiele z zawodów wskazanych w tabeli równocześnie nie spełnia wszystkich 4 kryteriów wymienionych, jako te, które powinny obok wskaźnika deficytu i nadwyżki decydować o klasyfikacji zawodów.

Za przykład niech posłuży grupa elementarna „5151” strażacy. W roku 2005 do powiatowych urzędów pracy w województwie małopolskim zgłoszono 2 oferty pracy dla osób z tej kategorii zawodowej, natomiast zarejestrowanych było 23 bezrobotnych strażaków. Na koniec roku 2005 w rejestrach urzędów nie pozostawała żadna oferta pracy. Wskaźnik deficytu/ nadwyżki dla 2005 roku dla grupy zawodowej strażacy wynosił 0,1 i zawód ten został zaklasyfikowany do grupy nadwyżkowych. W I półroczu 2006 roku zgłoszono 51 oferty pracy dla osób z tej kategorii zawodowej, natomiast było zarejestrowanych 14 bezrobotnych strażaków. Wskaźnik deficytu/ nadwyżki dla I półroczu 2006 roku dla grupy zawodowej strażacy wynosił 6,25 i klasyfikował strażaków do grupy zawodów deficytowych. Jak widać brak dodatkowych kryteriów definiujących zawody może prowadzić do sytuacji, w której niemożliwe będzie wskazanie zawodów, które jednoznacznie będzie można wskazać jako deficytowe bądź nadwyżkowe.

Zawody deficytowe			Zawody deficytowe wg wskaźnika deficytu dla I półrocza 2006 roku						
Kod grupy zawodów			Wskaźnik	Wskaźnik	Oferty	Ilość ofert	Ilość ofert	Udział ofert	Udział ofert
			DiN w I półroczu 2006 roku	DiN w 2005 roku	pracy w I półroczu 2006 roku	pracy w I półroczu 2006 roku	pracy w I półroczu 2006 roku	pozostałych na koniec półrocza w ogóle zgłoszonych ofert	pozostałych na koniec roku w ogóle zgłoszonych ofert
Kod grupy zawodów	"1223"	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w budownictwie	1,2083	1,7000	29	68	,57	,289	,000
	"2132"	Programiści	3,6923	2,3429	48	82	2,40	,131	,592
	"2213"	Biochemicy, biofizycy i pokrewni	2,0000	,1429	4	2	,58	,000	,000
	"2234"	Farmaceuci	1,3333	1,5000	16	39	1,46	,066	,029
	"2351"	Specjaliści metod nauczania	4,5000	2,8000	9	14	1,29	,116	,000
	"2359"	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	1,5238	1,1155	128	280	,80	,074	,004
	"2431"	Archiwiści i muzealnicy	6,4667	2,0000	97	76	2,31	,043	,000
	"2455"	Producenci, organizatorzy produkcji filmowej i telewizyjnej, reżyserzy, aktorzy i pokrewni	1,3077	3,2941	34	112	1,00	,463	,151
	"3144"	Kontrolerzy ruchu lotniczego i pokrewni	2,0000	,0000	2	0	2,10	,000	,000
	"3151"	Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni	2,0000	1,4286	12	30	,80	,175	,000
	"3422"	Spedytorzy i pokrewni	1,2121	,6528	40	47	,71	,603	,192
	"3423"	Pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy	3,0000	4,9000	12	49	3,99	,000	,000
	"3431"	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	1,7843	1,9328	910	2300	,93	,051	,001
	"3442"	Urzędnicy do spraw podatków	11,750	44,000	47	44	7,80	,000	,000
	"3449"	Urzędnicy do spraw podatków, cel i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,0000	,3333	2	2	,12	,000	,000
	"3461"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	1,1269	,5406	293	366	,71	,079	,000
	"3472"	Prezenterzy, inspijenci i pokrewni	2,6000	,2500	13	3	1,64	,403	,000
	"3476"	Animatorzy kultury	2,7857	1,8611	39	67	2,59	,054	,000
	"3481"	Pracownicy archiwów	2,2000	1,1176	11	19	1,22	,095	,000
	"3482"	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	4,0769	2,3846	106	186	2,26	,030	,018
	"4111"	Sekretarki	1,3371	,9114	234	422	,65	,076	,008
	"4113"	Operatorzy wprowadzania danych	9,3333	1,3125	28	21	2,15	,112	,000
	"4142"	Kodowacze i korektorzy	14,250	28,857	57	202	5,70	,368	,335
	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	2,0285	,8942	3201	5706	,87	,068	,006
	"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	2,4686	3,5897	590	1120	1,24	,226	,103
	"4213"	Asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych	1,6875	,1667	27	7	,39	,000	,000
	"5113"	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	2,4000	2,1143	36	74	1,57	,641	,000
	"5133"	Pracownicy domowej opieki osobistej	1,4675	,6556	113	59	,36	,334	,191
	"5142"	Osoby do towarzystwa	3,8750	6,6364	31	73	3,43	,339	,820
	"5149"	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	51,000	,0000	51	0	,00	,411	,000
	"5151"	Strażacy	6,2500	,1000	25	2	1,79	,000	,000
	"6122"	Hodowcy drobiu	1,5000	,0000	3	0	,75	,000	,000
	"7122"	Betoniarze	1,9695	,8101	516	495	,96	,338	,025
	"7124"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	1,8682	1,3593	241	314	1,33	,387	,018
	"7129"	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,2828	1,3140	127	226	,66	,190	,030
	"7133"	Tynkarze i pokrewni	1,2692	1,1525	99	204	,77	,530	,000
	"7212"	Spawacze i pokrewni	1,4014	,9824	412	668	,88	,448	,103
	"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	1,4792	,8783	142	166	,81	,510	,095
	"7343"	Kopiści, trawicze, grawerzy i pokrewni	1,3333	1,6923	24	22	,80	,087	,000
	"7346"	Drukarze sitodrukowi i pokrewni	2,1250	3,1250	17	25	1,88	,247	,000
	"7421"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1,1111	2,1739	30	50	,48	,000	,000
	"8111"	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	2,0857	1,0845	146	154	1,83	,129	,029
	"8143"	Operatorzy urządzeń do produkcji papieru	2,1613	,6000	67	21	,97	,908	,000
	"8171"	Operatorzy zautomatyzowanych i zrobotyzowanych linii produkcyjnych w przemyśle	6,0000	,0000	6	3	2,92	,350	,000
	"8231"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy	2,1176	,9818	72	54	,93	,146	,021
	"8232"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	2,7188	2,2131	87	135	,95	,060	,008
	"8241"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	2,0000	5,6667	10	34	1,11	,000	,000
	"8263"	Operatorzy maszyn do szycia	2,0000	,0000	2	0	,67	,000	,000
	"8287"	Monterzy wyrobów złożonych	2,0000	6,3333	2	19	,29	,000	,000
	"8291"	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	5,4737	3,7833	208	227	2,67	,595	,269
	"8323"	Kierowcy samochodów ciężarowych	1,1456	,6874	708	1051	,80	,237	,053
	"8333"	Maszyści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1,1724	,7857	102	110	,67	,535	,021
	"8334"	Operatorzy wózków podnośnikowych	1,7500	1,1221	147	193	1,31	,707	,000
	"9141"	Gospodarze budynków	2,6641	1,7350	2792	2868	1,04	,094	,007
	"9153"	Wybierający pieniądze z automatów, odczytujący liczniki i pokrewni	3,0000	1,0000	3	1	,99	,000	,000
	"9161"	Ładowacze nieczystości	2,5714	5,7000	18	57	,60	,058	,000
	"9211"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	1,8125	1,7619	87	74	,86	,145	,015
	"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	1,6558	2,3724	457	1032	,80	,174	,000

Dla zastosowania kryteriów wcześniej zaprezentowanych do definicji operacyjnej zastosowano obok wskaźnika deficytu $> 1,1$ dla I półrocza 2006 roku dodatkowe kryteria;

- liczby ofert pracy dla 2005 roku > 10

- wartość wskaźnika deficytu dla roku 2005 na poziomie przekraczającym 0,8
- na koniec roku w rejestrze musiała pozostawać jakakolwiek oferta.

Zawody deficytowe

			Wskaźnik DiN w I półroczu 2006 roku	Wskaźnik DiN w 2005 roku	Oferty pracy w I półroczu 2006 roku	Oferty pracy w 2005 roku	Ilość ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego w I półroczu 2006 roku	Ilość ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego w 2005 roku	Udział ofert pozostałych na koniec półroczu w ogóle zgłoszonych ofert	Udział ofert pozostałych na koniec roku w ogóle zgłoszonych ofert
Kod grupy zawodów										
"2132"	Programiści		3,6923	2,3429	48	82	2,40	4,82	,131	,592
"2234"	Farmaceuci		1,3333	1,5000	16	39	1,46	3,01	,066	,029
"2359"	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani		1,5238	1,1155	128	280	,80	1,50	,074	,004
"2455"	Producenci, organizatorzy produkcji filmowej i telewizyjnej, reżyserzy		1,3077	3,2941	34	112	1,00	5,08	,463	,151
"3431"	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni		1,7843	1,9328	910	2300	,93	2,23	,051	,001
"3482"	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej		4,0769	2,3846	106	186	2,26	3,58	,030	,018
"4111"	Sekretarki		1,3371	,9114	234	422	,65	,94	,076	,008
"4142"	Kodowacze i korektorzy		14,2500	28,8571	57	202	5,70	68,05	,368	,335
"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani		2,0285	,8942	3201	5706	,87	,99	,068	,006
"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów		2,4686	3,5897	590	1120	1,24	3,37	,226	,103
"5142"	Osoby do towarzystwa		3,8750	6,6364	31	73	3,43	8,06	,339	,820
"7122"	Betoniarze		1,9695	,8101	516	495	,96	,74	,338	,025
"7124"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni		1,8682	1,3593	241	314	1,33	1,37	,387	,018
"7129"	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		1,2828	1,3140	127	226	,66	1,11	,190	,030
"7212"	Spawacze i pokrewni		1,4014	,9824	412	668	,88	1,18	,448	,103
"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe		1,4792	,8783	142	166	,81	,91	,510	,095
"8111"	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni		2,0857	1,0845	146	154	1,83	1,64	,129	,029
"8231"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy		2,1176	,9818	72	54	,93	,90	,146	,021
"8232"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych		2,7188	2,2131	87	135	,95	1,53	,060	,008
"8291"	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani		5,4737	3,7833	208	227	2,67	3,73	,595	,269
"9141"	Gospodarze budynków		2,6641	1,7350	2792	2868	1,04	1,28	,094	,007
"9211"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni		1,8125	1,7619	87	74	,86	1,23	,145	,015

Przy zastosowaniu powyższej definicji operacyjnej możliwe było wskazanie 22 grup zawodów deficytowych. Pełna lista zawodów w ramach wymienionych grup znajduje się w aneksie tabelarycznym. Wśród wymienionych grup zawodów znalazły się te grupy, na które wskazywano najczęściej w całym raporcie; związane z branżą budowlaną, przetwórstwem przemysłowym, handlem, obsługą biurową oraz pozyskiwaniem i przetwarzaniem danych. Ponadto, w grupie zawodów deficytowych znaleźli się programiści, farmaceuci, specjaliści szkolnictwa, pracownicy bibliotek i obsługi naukowej.

Zawody nadwyżkowe

Zaprezentowane poniżej grupy zawodów nadwyżkowych to tylko część 315 grup zawodów, dla których wskaźnik nadwyżki w I półroczu 2006 roku wynosi mniej niż 0.9. Pełna lista zawodów nadwyżkowych wyróżnionych z zastosowaniem tylko tego kryterium

znajduje się w aneksie tabelarycznym. Dla wyróżnienia poniższych grup posłużono się szeregiem dodatkowych kryteriów ograniczających klasyfikację do grupy zawodów nadwyżkowych. Wprowadzono następujące kryteria;

- wskaźnik nadwyżki dla I półrocza 2006 roku < 0.9
- wskaźnik nadwyżki dla roku 2005 < 0.9
- liczba osób bezrobotnych ≥ 50 osób
- liczba ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego < 0.11 (połowa średniej wartości dla I półrocza 2006 roku).

Na podstawie wskazanych kryteriów udało się wyselekcjonować 65 grup zawodów, które prezentuje poniższa tabela. Wśród wskazanych zawodów na szczególną uwagę zasługuje kilka grup, które można wyróżnić w poniższej tabeli. Są to;

- kierownicy małych przedsiębiorstw (od 1229 do 1319),
- technicy (od 3112 do 3213),
- rolnicy, hodowcy zwierząt i ogrodnicy (od 6111 do 6411),
- pracownicy obróbki włókien, skóry i pokrewni (od 7424 do 7443),
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (od 8113 do 8284).

Z punktu widzenia zawodów, które pojawiają się na liście nadwyżkowych celowe byłoby konsekwentne analizowanie zawodów w czasie, by móc weryfikować poprawność sporządzanych opracowań. Informacja o zawodach rokrocznie wskazywanych jako nadwyżkowe, w zestawieniu z informacją o obecnie występujących kierunkach kształcenia powinna być jednym z podstawowych narzędzi do kształtowania polityki edukacyjnej na poziomie województwa oraz na poziomie poszczególnych powiatów.

Zawody nadwyżkowe

			Wskaźnik DiN w I półroczu 2006 roku	Wskaźnik DiN w 2005 roku	Liczba osób bezrobotnych w I półroczu 2006 roku	Oferty pracy w I półroczu 2006 roku	Ilość ofert p na jednego bezrobotnego w I półroczu 2006 roku
Kod grupy zawodów	"0000"	Bez zawodu	,0000	,0000	20751	1047	,05
	"1229"	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych	,1549	,2766	159	11	,07
	"1314"	Kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i	,0980	,2157	149	5	,03
	"1319"	Kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej	,1860	,1538	158	8	,05
	"2147"	Inżynierowie górnicy, metalurzy i pokrewni	,0870	,0385	108	8	,07
	"2221"	Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	,0667	,0653	309	19	,06
	"2331"	Nauczyciele szkół podstawowych	,2344	,4403	273	30	,11
	"2411"	Ekonomiści	,0949	,0586	1318	85	,06
	"2432"	Bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	,1628	,0185	77	7	,09
	"2442"	Filozofowie, historycy i politolodzy	,0378	,0242	194	7	,04
	"2443"	Filolodzy i tłumacze	,0833	,0556	173	12	,07
	"2452"	Artyści plastycy	,1549	,1043	147	11	,07
	"3112"	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	,0855	,0502	1803	107	,06
	"3115"	Technicy mechanicy	,0520	,0504	2426	96	,04
	"3116"	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	,3077	,0122	233	24	,10
	"3117"	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	,0000	,0000	52	0	,00
	"3119"	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	,0594	,0560	1228	39	,03
	"3212"	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	,0264	,0132	1694	18	,01
	"3213"	Technicy technologii żywności	,0571	,0230	662	19	,03
	"3214"	Dietetycy i żywieniowcy	,0176	,0134	1391	14	,01
	"3414"	Organizatorzy turystyki i pokrewni	,0725	,0416	498	24	,05
	"3419"	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej	,0552	,0493	4431	146	,03
	"4114"	Maszyniści i stenografowie	,0000	,0588	52	0	,00
	"4121"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	,1993	,1290	982	58	,06
	"4132"	Planiści produkcyjni	,1667	,0662	152	5	,03
	"4133"	Pracownicy do spraw transportu	,1183	,1696	189	11	,06
	"4223"	Telefoniści	,0339	,0709	220	2	,01
	"5112"	Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy	,0000	,0182	86	0	,00
	"5122"	Kucharze	,2445	,2482	4849	425	,09
	"5132"	Pomocniczy personel medyczny	,1143	,1190	216	8	,04
	"6111"	Rolnicy produkcji roślinnej	,0283	,0032	896	6	,01
	"6129"	Hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	,1333	,1081	63	2	,03
	"6131"	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	,0042	,0022	874	1	,00
	"6211"	Ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	,1481	,0367	618	28	,05
	"6311"	Robotnicy leśni i pokrewni	,1724	,4764	313	15	,05
	"6411"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	,0000	,0000	691	0	,00
	"7111"	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	,0000	,0000	553	0	,00
	"7125"	Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	,1875	,8750	124	6	,05
	"7221"	Kowale, hartownicy i pokrewni	,1515	,1207	73	5	,07
	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	,1163	,0781	2854	226	,08
	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	,2024	,0461	1891	199	,11
	"7252"	Monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych	,2326	,1479	212	20	,09
	"7311"	Mechanicy precyzyjni	,0727	,1324	101	4	,04
	"7313"	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	,0333	,2093	54	1	,02
	"7322"	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	,0811	,0775	145	6	,04
	"7424"	Plecionkarze, szcztokarze i pokrewni	,0303	,0426	99	1	,01
	"7431"	Przygotowywacze włókna i przędz	,0000	,0300	170	0	,00
	"7432"	Tkacze, dziewiarze i pokrewni	,0423	,0421	674	6	,01
	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	,1685	,1182	3973	202	,05
	"7434"	Kuśnierze i pokrewni	,0253	,0182	201	2	,01
	"7441"	Garbarze skór i pokrewni	,0875	,1429	123	7	,06
	"7442"	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	,1869	,0299	314	20	,06
	"7443"	Obuwnicy	,1339	,0747	1406	58	,04
	"8113"	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczycy ropy, gazu i	,0000	,0270	54	0	,00
	"8124"	Ciągacze i tłocz	,2500	,4324	69	7	,10
	"8154"	Operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji	,1789	,0697	251	17	,07
	"8161"	Elektroenergetycy i pokrewni	,1316	,0463	60	5	,08
	"8162"	Maszyści silników, kotłów parowych i pokrewni	,0711	,2074	448	14	,03
	"8275"	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców,	,1020	,0854	376	5	,01
	"8279"	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu tytoniowego	,0455	,0000	75	1	,01
	"8284"	Monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	,1563	,2090	78	5	,06
	"8312"	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	,2500	,0171	217	13	,06
	"9131"	Pomoce domowe i sprzątaczk	,2745	,1299	299	14	,05
	"9311"	Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	,1852	,0465	63	5	,08
	"9331"	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	,1448	,4415	768	43	,06

Wnioski

1. Porównując I półrocze 2005 i 2006 roku liczba osób bezrobotnych spadała o 23 293 osoby. W omawianym okresie liczba osób bezrobotnych spadła o 12,9%.
2. W ciągu roku spadek bezrobocia jest większy w I półroczu (20 439 w 2006 roku wobec 2 854 w II półroczu 2005 roku).
3. Wśród osób bezrobotnych dominują kobiety (91 075), stanowiąc 55,8% ogółu.
4. Wg wielkiej grupy zawodów najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy 26% oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy 17%.
5. Wśród wielkich grup zawodów charakteryzujących się systematycznym spadkiem udziału osób bezrobotnych w rejestrach są: pracownicy biurowi, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.
6. Grupą zawodową, która odnotowała znaczny wzrost udziału osób bezrobotnych jest „bez zawodu” z 10,2% (w 2004 roku) do 13,2% (w I półroczu 2006 roku).
7. Najbardziej liczebne grupy zawodów elementarnych to kategorie „bez zawodu” 13,2% oraz sprzedawcy i demonstratorzy 9,8%.
8. Wśród 10-ciu najbardziej liczebnych elementarnych grup zawodów aż 8 stanowią zawody zdominowane przez kobiety. Są to: sprzedawcy i demonstratorzy, kategoria „bez zawodu”, pomoce i sprzątaczkę, kucharze, pracownicy ds. finansowych i handlowych, krawcy, pracownicy obsługi biurowej oraz robotnicy przy pracach prostych w przemyśle.
9. Absolwenci stanowią 3,3% ogółu bezrobotnych. Wśród grup zawodów, w których znaczący udział mają absolwenci są: kategoria „bez zawodu” (7,9%), pracowników ds. finansowych i handlowych (8,8%), dietetyków i żywieniowców (11,2%), ekonomistów (10,2%) oraz specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania (14,1%).
10. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia najniższy jest dla techników, umiarkowany dla robotników przemysłowych i rzemieślników i duży dla pracowników przy pracach prostych. Im wyższy poziom kwalifikacji, tym krócej osoby bezrobotne pozostają w rejestrach bezrobocia i tym łatwiej znaleźć im pracę.
11. W większości zawodów odnotowano spadek bezrobocia. Wyjątek stanowią takie grupy zawodów jak: robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (500), gospodarze budynków (438), szwaczki, hafciarki i pokrewne (128), agenci ds. sprzedaży (125) oraz pomoce i sprzątaczkę biurowe (54). Wśród wskazanych zawodów 3 pochodzące z 9 grupy wielkiej, charakteryzującej się jedną z najwyższych wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia.

12. Największe odpływy z rejestrów bezrobocia wg zawodów na przestrzeni ostatniego roku związane są z 7 grupą wielką – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. W grupie tej zawarte są m.in. profesje związane z branżą przetwórstwa przemysłowego (ślusarze i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych, mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń oraz elektromonterzy) oraz z branżą budowlaną (murarze i pokrewni, cieśle i stolarze budowlani oraz malarze budowlani).
13. W I połowie 2006 roku do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 35 072 oferty pracy, o 7 094 więcej niż w poprzednim roku w analogicznym okresie. Wg wielkiej grupy zawodów najwięcej ofert zgłoszono dla robotników przemysłowych i rzemieślników 22%, pracowników przy pracach prostych 18%, pracowników usług osobistych 16% oraz pracowników biurowych 15%.
14. W ujęciu grupy elementarnej zawodów najwięcej ofert zgłoszono dla sprzedawców i demonstratorów (10,8% wszystkich ofert), pracowników obsługi biurowej (9,1%) oraz gospodarzy budynków (8%). Wskazane kategorie zawodowe są najczęściej pojawiającą się grupą w raportach o zawodach deficytowych i nadwyżkowych i często nie wiążą się z powstawaniem nowych miejsc pracy. Liczba ofert pracy dla sprzedawców jest pochodną dużego popytu na pracowników handlu oraz fluktuacji zatrudnienia w zawodach z nim związanych, oferty pracy dla „obsługi biurowej” wynikają przede wszystkim z tworzenia stanowisk w ramach staży i przygotowania zawodowego, natomiast duża liczba ofert pracy dla „gospodarzy budynków” jest pochodną zapotrzebowania na pracowników w ramach robót publicznych i prac użytecznych społecznie, czyli tzw. „zatrudnienia socjalnego”.
15. Wśród zawodów, w których napłynęła największa liczba ofert znalazły się: pomoce i sprzątaczkę biurowe i hotelowe; pracownicy administracyjni i sekretarze; magazynierzy; robotnicy przy pracach prostych w przemyśle; cieśle i stolarze budowlani; murarze; kierowcy samochodów ciężarowych; robotnicy pomocniczy w budownictwie; agenci do spraw sprzedaży; kasjerzy i sprzedawcy biletów; betoniarze; ślusarze; robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym i wodnym oraz kucharze.
16. Wśród branż, które zgłosiły najwięcej ofert pracy są: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów (7 072), przetwórstwo przemysłowe (5 831), budownictwo (5 115) oraz administracja publiczna (5 110). We wszystkich wymienionych branżach w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku odnotowano wzrost liczby ofert pracy.

17. W wielu branżach liczba ofert pracy, które nie są wykorzystane na koniec danego okresu sprawozdawczego jest znaczna, co świadczy o trudności pracodawców ze znalezieniem pracowników w szczególnie poszukiwanych zawodach. Największy odsetek niewykorzystanych ofert pracy utrzymuje się w branżach; transport i gospodarka magazynowa 31%, obsługa nieruchomości 31%, budownictwo 30%, hotele i restauracje 24%, przetwórstwo przemysłowe 18% oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów 15%.
18. Średnio na 100 bezrobotnych przypada 22 oferty pracy (0,22 oferty na bezrobotnego). Na przestrzeni ostatniego roku liczba ofert pracy na 100 bezrobotnych o 5.
19. Wielką grupą zawodową cechującą się największą liczbą ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego jest grupa 4 - pracownicy biurowi, gdzie na 100 bezrobotnych przypadało 62 oferty pracy. Jest to grupa, która na przestrzeni ostatniego roku charakteryzowała się największym wzrostem wartości wskaźnika (0,22).
20. Najwyższą wartość wskaźnika ofert na bezrobotnego odnotowano w zawodach; urzędnicy do spraw podatków (7,80), kodowacze i korektorzy (5,70), osoby do towarzystwa (3,43), operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani (2,67), animatorzy kultury (2,59), programiści (2,40), archiwiści i muzealnicy (2,31), pracownicy bibliotek i informacji naukowej (2,26), Operatorzy wprowadzania danych (2,15), operatorzy maszyn górniczych (1,83), strażacy (1,79), przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek (1,57), robotnicy budowy dróg (1,33), operatorzy wózków podnośnikowych (1,31) oraz kasjerzy i sprzedawcy biletów (1,24).
21. Wśród zawodów deficytowych znalazły się grupy zawodów związane z branżą budowlaną, przetwórstwem przemysłowym, handlem, obsługą biurową oraz pozyskiwaniem i przetwarzaniem danych. Ponadto, w grupie zawodów deficytowych znaleźli się programiści, farmaceuci, specjaliści szkolnictwa, pracownicy bibliotek i obsługi naukowej.
22. Wśród zawodów nadwyżkowych wyróżniają się zawody skoncentrowane wokół 5 grup; kierownicy małych przedsiębiorstw; technicy; rolnicy, hodowcy zwierząt i ogrodnicy; pracownicy obróbki włókien, skóry i pokrewni; operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.

Podsumowanie

Z raportu jednoznacznie wynika, że nastąpiła wyraźna poprawa sytuacji na rynku pracy, która swe źródło znajduje się w utrzymującej się dobrej koniunkturze gospodarczej. W Polsce granica bezzatrudnieniowego wzrostu PKB wynosi 4,2%. Przy przekroczeniu tej granicy wzrostu PKB następują zmiany na rynku pracy. W Polsce od 2003 roku widać wyraźną poprawę gospodarczą, która począwszy od 2004 wpływa na wzrost liczby ofert i zatrudniania. Znaczący wpływ na spadek bezrobocia miało również otwarcie rynku pracy w niektórych krajach Unii Europejskiej.

Wzrost zapotrzebowania na rynku pracy w większym stopniu dotyczy jednak mężczyzn, co sprawia że wśród osób bezrobotnych następuje wzrost udziału kobiet. Wraz ze wzrostem liczby ofert pracy coraz większa liczba ofert pozostaje niewykorzystana. Z pośród ofert pracy zgłoszonych do PUP w pierwszym półroczu 2006 r. aż 18,7% pozostało niewykorzystanych. Trzeba podkreślić, że pozostawianie nieobsadzonych miejsc pracy występuje w sytuacji, w której w Polsce nadal przeszło 2,5 miliona osób jest bez pracy. Warto więc, działalność PUP w większym stopniu skoncentrować na pośrednictwie pracy. Niska efektywność wykorzystania ofert może bowiem grozić spadkiem znaczenia PUP jako pośredników na rynku pracy.

Na przykładzie struktury zawodowej osób bezrobotnych i ofert pracy zgłaszanych do PUP można wnioskować, że w dokonują się dynamiczne zmiany w strukturze zatrudnienia w województwie małopolskim.

W wyniku tych zmian, coraz większy udział w bezrobociu dotyczy osób o najniższych kwalifikacjach. Ponad 13% zarejestrowanych osób bezrobotnych zakwalifikowano do kategorii „bez zawodu”, a blisko 12% osób bezrobotnych stanowi grupa „pracowników przy pracach prostych”. Z drugiej strony wyraźnie spada udział osób zakwalifikowanych grupach zawodowych: pracownicy biurowi, robotnicy przemysłowi, operatorzy maszyn i urządzeń. Wiąże się to z dobrą koniunkturą w budownictwie i sektorze przemysłowym oraz dynamicznym rozwojem sektora usług niematerialnych.

Zwraca uwagę fakt, że tylko 35 grup elementarnych czyli blisko 9% ogółu grup elementarnych koncentruje aż 72% zarejestrowanych osób bezrobotnych. Dowodzi to o silnym strukturalnym charakterze bezrobocia w Małopolsce.

Na małopolskim rynku pracy rośnie zapotrzebowanie w następujących grupach zawodów:

- **Zawody „ery społeczeństwa informacyjnego”:** programiści, pracownicy informacji naukowej, pracownicy produkcji filmowej i telewizyjnej, kodowacze-ankieterzy, specjaliści szkolnictwa,
- **Budownictwo i branże okolobudowlane:** murarze, betoniarze, robotnicy budowlani, stolarze budowlani, malarze budowlani, zbrojarze-brukarze, pracownicy budowy dróg,
- **Obróbka metali, mechanika maszyn i urządzeń:** operatorzy maszyn i urządzeń, spawacze, mechanicy samochodowi,
- **Usługi bezpośrednie:** kasjerzy, sprzedawcy, opiekunowie dzieci i osób starszych,
- **Inne:** farmaceuci, sekretarki, pracownicy biurowi i administracyjni, gospodarze budynków, kierowcy samochodów ciężarowych.

Pracodawcy wskazują na luki kompetencyjne wśród pracowników. Badania prowadzone wśród pracodawców ujawniają potrzebę w zakresie rozwijania następujących kompetencji i kwalifikacji:

- **Specjalistyczne umiejętności praktyczne i uprawnienia w danej dziedzinie**, np.: obsługa kas fiskalnych, wózków widłowych, dźwigów, uprawnienia budowlane;
- **Znajomość języków obcych**, w szczególności wśród pracowników sektora usługowego, księgowości i finansów, turystyki, handlu i kultury;
- **Umiejętności interpersonalne** - obsługa klienta, sprzedaż bezpośrednia;
- **Szybkie czytanie i przyswajanie wiedzy (rozumienie tekstu)** - w szczególności dla pracowników sektora usług niematerialnych;
- **Obsługa aplikacji komputerowych** stosowanych w danych branżach.

Znaczna część wymienionych umiejętności winna być wykształcona w trakcie procesu edukacyjnego.

Tendencje na rynku pracy wynikające z raportu wskazują na potrzebę rozwoju kształcenia ustawicznego oraz nakłaniania uczniów do wyboru kierunków kształcenia technicznego. Największy udział wśród bezrobotnych absolwentów odnotowano w zawodach związanych z kierunkami ekonomicznymi i zarządzaniem. Osoby młode i absolwenci

trafiający do rejestrów bezrobocia chociaż są znacznie lepiej wykształceni niż pozostałe kategorie bezrobotnych, nie mogą podjąć zatrudnienia gdyż brak im wymaganego doświadczenia. Programy wsparcia adresowane do tej grupy winny być zatem ukierunkowane na stworzenie warunków dla nabycia doświadczenia zawodowego w środowisku pracy.

W stosunku do osób o najniższych kwalifikacjach konieczne jest umożliwienie nabycia konkretnych, specyficznych umiejętności i kwalifikacji do wykonywania zawodu, najlepiej potwierdzonych praktyką.

Odnotowany wzrost napływu do bezrobocia osób zakwalifikowanych w zawodach kierowniczych może wiązać się z przemianą pokoleniową, która następuje na rynku pracy. Rozwój technologiczny we współczesnej gospodarce i coraz większy poziom współpracy międzynarodowej sprawia, że roczniki starsze, których wiedza i umiejętności uległy zdezaktualizowaniu są wypierane przez roczniki młodsze. Dla zatrzymania osób w wieku niemobilnym na rynku pracy, konieczne jest wsparcie tej kategorii osób w zakresie obsługi aplikacji komputerowych, nowoczesnych narzędzi zarządzania, języków obcych oraz opracowanie odpowiedniej oferty doskonalenia zawodowego w ramach kształcenia ustawicznego.